

Канадський інститут українських студій
4–30 Pembina Hall, University of Alberta, Edmonton, Alberta, Canada T6G 2H8

Професор Харківського університету обраний новим директором КІУСу

Д-р Володимир Кравченко, професор історії і завідувач катедри українознавства Харківського національного університету ім. Василя Каразіна, обраний четвертим директором Канадського інституту українських студій. Він заступив д-ра Зенона Когута, в.о. директора КІУСу в 1993–94 рр. та його директора з 1994 р. Д-р Кравченко призначений директором у результаті міжнародного пошуку, що тривав з осені 2011 р. Інтерв'ю з трьома фіналістами відбулися навесні 2012 р. Д-р Кравченко почав працювати на новій посаді з 1 вересня 2012 р.

Д-ра Кравченка знали в КІУСі вже тривалий час. Він працював для інституту з 2000 р. як директор Східного інституту українознавства ім. Ковальських, заснованого при кафедрі українознавства Харківського національного університету ім. Василя Каразіна і фінансованого Програмою дослідження Східної України ім. Ковальських при КІУСі. Східний інститут став центром діяльності Програми ім. Ковальських, спрямованим на розвиток східноукраїнських студій та активної підтримки програми досліджень і публікацій з краєзнавства, етнографії та літератури. У 2003 р. при Східному інституті створена запорізька філія, що проявила себе активно у збиранні й виданні численних джерельних матеріалів із усної історії.

Д-р Кравченко неодноразово відвідував Альбертський універси-

Володимир Кравченко, новий директор КІУСу

тет і КІУС, востаннє як професор-гість стипендії ім. Стюарта Ремзі Томпкінса (2011–12). Він добре відомий у наукових і громадських колах Едмонтону. В Україні набув репутації поважного науковця, вмілого керівника й успішного викладача, який сприяв відродженню українських студій у Східній Україні.

Д-р Кравченко здобув свої наукові ступені в ділянці історії: магістер (Харків, 1980), кандидат наук (Київ, 1986) та доктор наук (Київ, 1997). Ділянками його спеціалізації є українська історіографія, історія університетів в Україні, регіональні студії, вивчення пограниччя та історія Харкова. Він автор понад 150 наукових публікацій, зокрема й

чотирьох монографій: «Д. И. Бага-лей и его вклад в изучение отечественной истории» (Харків, 1990), «‘Поэма вольного народа’: История Русів та її місце в українській історіографії» (Харків, 1996), «Нариси з української історіографії епохи національного Відродження (друга половина XVIII–середина XIX ст.)» (Харків, 1996), «Харьков/Харків: столиця пограниччя» (Вільнюс, 2010), а також збірника статей «Україна, імперія, Росія» (Київ, 2011).

Д-р Кравченко має поважний викладацький досвід. Він працював у Харківському національному університеті ім. Василя Каразіна з 1986 р. Як професор-гість викладав у кількох університетах в Україні і за кордоном, зокрема в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» (2003), Європейському університеті в Санкт-Петербурзі (2005), українській літній школі в Гарварді (2006), Гельсинському університеті (2010) та нещодавно в Альбертському університеті (2011–12).

Д-р Кравченко — ініціатор і активний учасник численних наукових проєктів. Він редактор-засновник та головний редактор журналу «Схід-Захід» та член редколегії журналів «Harvard Ukrainian Studies», «Журнал українознавчих студій» та «Україна Модерна». Він член спеціалізованої Вченої ради при Інституті української археографії та дже-

Продовження на с. 3

Булава КІУСу в надійних руках

У козацькій Україні гетьмана обирали на загальній військовій раді, що складалася з представників усіх рангів. Якщо всі погоджувалися з кандидатурою, обранцю вручали церемоніальну булаву як символ влади.

Подібне обрання й передача булави відбулися цього року і в КІУСі. Виборчий комітет із обрання нового директора КІУСу розглянув численні подання. До комітету ввійшли не лише адміністратори й професори гуманітарного факультету Альбертського університету, а й представники КІУСу, Дорадчої ради КІУСу та української громади. До фіналу вийшли три кандидати. Кожен кандидат був запрошений до університету для публічної академічної лекції, публічної доповіді про своє бачення інституту та формального інтерв'ю. Кандидати також зустрілися з працівниками КІУСу та зацікавленими членами факультету. Кожен кандидат був представлений в едмонтонській газеті «Українські вісті». Працівники університету й члени громади мали також можливість написати відгуки про кандидатів і передати їх виборчому комітету.

Після тривалого виборчого процесу булава перейшла до д-ра Володимира Кравченка з Харківського національного університету. Я познайомився з Володимиром у 1999 р. Михайло і Дарія Ковальські якраз пообіцяли збільшити свій вічний фонд до 2,000,000 дол., щоб заснувати Програму вивчення Східної України ім. Ковальських. Поки вони вносили свої датки між 1998 і 2000 рр., я був у пошуках надійного партнера у Східній Україні. У 1999 р. я розіслав звернення і був уражений відповіддю цілком невідомого мені науковця — Володимира Кравченка.

Після листування й особистої зустрічі в Україні переконався, що професор Кравченко стане запорукою успіху нашої програми на сході України.

Зенон Когут залишає посаду директора КІУСу

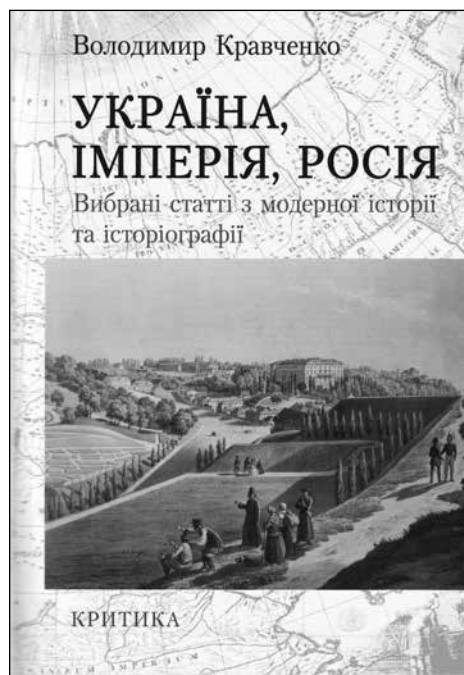
Думаю, я зробив правильне рішення. У 2000 р. Володимир зумів заснувати Східний інститут українознавства ім. Ковальських при Харківському національному університеті ім. В. Н. Каразіна. За минуле десятиліття цей інститут зосередився на створенні й розбудові сучасного інтелектуального простору в Східній Україні, розвиваючи міжнародні наукові зв'язки й заохочуючи молодь до українських студій. З цією метою інститут розробив досить амбітну програму наукової праці, видавничої діяльності, проведення конференцій і симпозіумів. Лідерські й організаційні здібності Володимира Кравченка великою мірою сприяли цьому успіху. В той самий час він набув міжнародної репутації як науковець (його повніша біографія є в попередній статті бюлетеня).

Передаючи інститутську булаву Володимирові, я переконаний, що КІУС має світле майбутнє. Вітаю Володимира з його численними здобутками, зокрема й з призначенням на посаду директора КІУСу. Я ж планую й надалі керувати заснованою мною Програмою дослідження Східної України ім. Ковальських та виконувати іншу роботу, яку доручить новий директор. Також залишаюся професором відділу історії і класичних студій.

Оскільки це моя остання колонка як директора КІУСу, ще раз скажу, що мені випало щастя працювати на цій посаді понад вісімнадцять років. За цей час я доклав усіх зусиль, щоб сприяти розвитку українських студій у Канаді, Україні й світі. Я намагався зробити КІУС життєздатною й цікавою установою. Більшість здобутків за ці роки були б неможливі без моїх чудових колег і співробітників. Надзвичайно вдячний моїй родині, друзям, жертводавцям та членам української громади за їхню підтримку. Бажаю Володимирові Кравченку успіху і пропоную йому свою допомогу, щоб зробити цей перехід якомога легшим і ефективнішим. Булава КІУСу в надійних руках.

Новий директор КІУСу

Продовження зі с. 1

Одна з останніх публікацій Володимира Кравченка під назвою «Україна, імперія, Росія: вибрані статті з модерної історії та історіографії»

релознавства ім. М. С. Грушевського Національної академії наук України, засновник Центру українознавства ім. Д. І. Багалія та член-засновник і перший президент Міжнародної асоціації гума-

нітаріїв. Д-р Кравченко завідував катедрою історії і музеєзнавства Харківської державної академії культури (1999–2001). Він є головним редактором видання вибраних праць Дмитра Багалія в шести томах (1999–2009), директором державної дослідницької програми вивчення українсько-російського пограниччя (2005–12) та членом Національного комітету істориків України (2006).

За свою кар'єру д-р Кравченко отримав численні нагороди: меморіальну стипендію ім. Івана Коляски (КІУС, 2002 і 2008), дослідницьку стипендію ім. Євгена і Даймел Шклярів (Гарвардський університет, 2001), «Найкращий викладач гуманітарних студій» від Харківської обласної адміністрації (2000), нагрудний знак Міністерства освіти і науки України «Петро Могила» (2004) та премію ім. Соломії Павличко Американської ради наукових товариств (2010).

Зенон Когут передає булаву Володимирові Кравченку

Канадський інститут українських студій

4–30 Pembina Hall
University of Alberta
Edmonton, AB
T6G 2H8

Телефон: (780) 492–2972
Телефакс: (780) 492–4967
Е-пошта: cius@ualberta.ca
Веб-сторінка: www.cius.ca

Бюлетень КІУСу
Передрук дозволено за поданням джерела. ISSN 1485–7979

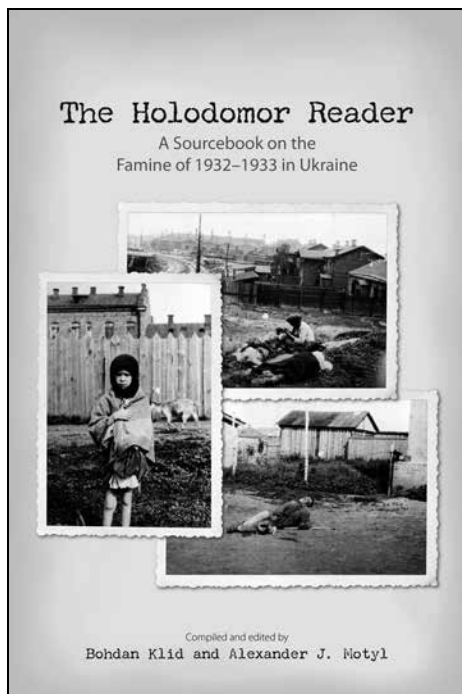
Редактори: Богдан Клід,
Микола Сорока, Мирослав Юркевич
Перекладач: Микола Сорока
Макетування: Пітер Матиланен

У справах, що стосуються Електронної енциклопедії українознавства, Журналу українознавчих студій, Видавництва КІУСу, Центру ім. Петра Яцика, просимо звертатися за адресою:

256 McCaul Street, Rm. 302
University of Toronto
Toronto, ON
M5T 1W5

Телефон: (416) 978–6934
Телефакс: (416) 978–2672
Е-пошта: cius@utoronto.ca

Нові видання

Нове джерело вивчення голоду в Україні

З нагоди вісімдесятої річниці голоду в Україні 1932–33 рр. Видавництво КІУСу видало «The Holodomor Reader» [Хрестоматія з Голодомору] — збірник джерельних матеріалів для англomовних студентів і науковців. Уклали, зредагували і написали вступ Богдан Клід і Олександр Мотиль. Книга містить хрестоматійну підбірку матеріалів про Голодомор, багато з яких були перекладені спеціально для цього видання. Вона складається з шести розділів: наука; правова оцінка, висновки і резолюції; свідчення очевидців і спогади; свідчення постраждалих та їхні спогади, щоденники й листування; документи; література про Голодомор. Кожен розділ починається із вступних зауваг до його змісту. Також подано бібліографічний опис та мапу інтенсивності голоду по регіонах.

Укладачі хрестоматії при укладанні матеріалів мали три головні цілі. По-перше, представити широку

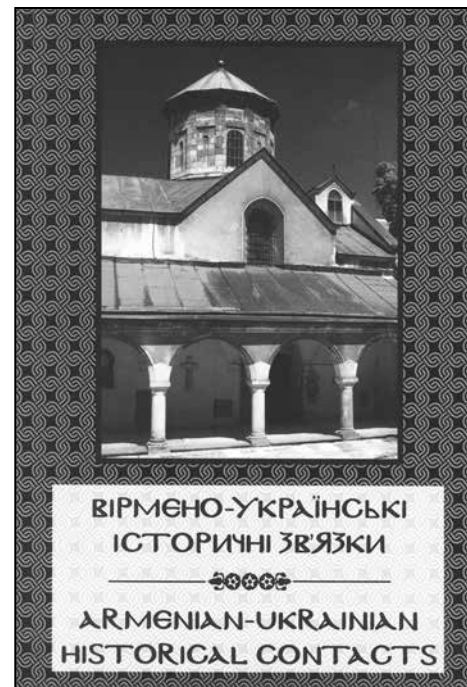
картину Голодомору на основі великої кількості і різноманітності джерел і літератури. По-друге, подати читачам контекст і наслідки голоду та показати його сприйняття міжнародною громадськістю поза межами Радянської України. По-третє, виявити національні ознаки і наслідки голоду та пов'язаність із явищем націоналізму і національним питанням у Радянському Союзі. Саме третій аспект, який значною мірою був знехтуваний у західній науці, чіткіше виявляє геноцидний характер Голодомору.

Книга (431 с.) наявна у Видавництві КІУСу за 34.95 дол. (м'яка палітурка) та 74.95 (тверда палітурка).

Вірмени в Україні

Багатомовний том «Вірмено-українські історичні зв'язки: матеріали міжнародної наукової конференції (Львів, 28–31 травня 2008 р.)» за редакцією Кеворка Бардакчяна, Франка Сисина й Андрія Ясіновського виданий спільно КІУСом та УКУ в 2011 р. В основі видання матеріали конференції, яку КІУС організував спільно з Програмою вірменських студій Мічиганського університету та Українським католицьким університетом (УКУ, Львів). Нова публікація продовжує традицію КІУСу, спрямовану на вивчення взаємин України з її сусідами та народами, що населяють українські землі. Її присвячено пам'яті відомого львівського вірменознавця професора Ярослава Дашкевича, який відійшов у вічність невдовзі після конференції (25 лютого 2010 р.), відігравши велику роль в її організації та взявши в ній активну участь.

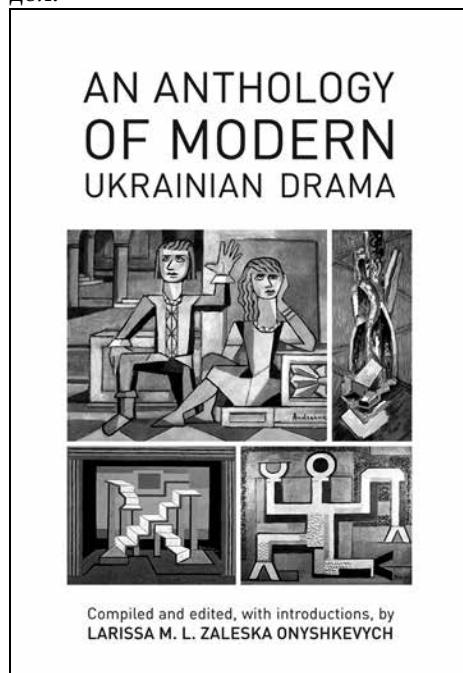
У вступі англійською і українською мовами редактори обговорюють контекст і зміст конференції, звер-

таючи особливу увагу на важливість Львова та внесок професора Дашкевича у вірменські студії. Том починається статтею Ярослава Дашкевича про вірменське самоврядування в Києві у XV–XVII ст. (українською і вірменською мовами). Мирон Капраль (англійською) та Олександр Осіп'ян (українською) розповідають про історію вірмен Львова. Каріна Пивоварська аналізує діяльність вірменської революційної партії Дашнакцутюн у ранній Радянській Україні (українською). Гаснік Степанян розглядає вірмено-кіпчацьку літературу (вірменською), а Вардан Грігорян вірменське рукописне мистецтво на Поділлі (українською). Конрад Секерський звертається до питання про релігійність вірмен та предмети їхнього культу (польською). У кількох статтях ідеться про мистецьку спадщину вірмен в Україні: Ірина Гаюк розглядає вірменські духовні і матеріальні пам'ятки з музеїв України (українською), Ліліт Піпоян архітектуру монастиря Сурб-Хач у

Криму, Ануш Тер-Мінасян архітектуру вірменського собору у Львові (обидві російською), Мікаель Аракелян ілюстровані рукописи з Галичини, Буковини й Поділля (англійською).

Книга (146 с.) у м'якій палітурці наявна у Видавництві КІУСу за 17.95 дол.

Антологія української драми англійською

An Anthology of Modern Ukrainian Drama [Антологія модерної української драми] (538 с.) — перша обширна антологія модерної української драми, видана англійською мовою. Її укладач, редактор і автор вступу Лариса Залеська-Онишкевич. Ідея антології з'явилася наприкінці 1970-х рр., коли д-р Онишкевич викладала українську літературу в Ратгерському університеті, Нью-Джерсі. Готуючи курс з української драми в перекладі, вона усвідомила, що лише незначна частина українських драм перекладена англійською.

Дана антологія містить десять п'єс дев'яти українських драматургів: Лесі Українки, Володимира Винниченка, Миколи Куліша (дві п'єси), Івана Кочерги, Олексія Коломійця, Валерія Шевчука та повоєнних емі-

граційних авторів Ігоря Костецького, Людмили Коваленко й Богдана Бойчука. Книга являє собою чудовий вступ до модерної української літератури, а також корисний матеріал до загального вивчення драми. Це паралельне видання укладеної д-ром Онишкевич україномовної антології, виданої Видавництвом КІУСу 1998 р.

Четверо студентів д-р Онишкевич — Христина Ощудляк, Роксолана Стойко, Чарлз Стек та Дон Бойчук — переклали кожен по одній п'єсі. Решту перекладів здійснили бл. п. Юрій Луцький та його дружина Мойра, Ентоні Вікслі (британський перекладач радянської літератури міжвоєнного періоду), бл. п. поетеса і перекладачка Віра Річ, Джон Прас-

ко, який написав магістерську дисертацію про п'єсу Куліша «Народній Малахій», та сама д-р Онишкевич.

Д-р Онишкевич — знавець української драми й театру. Вона викладала українську літературу в Ратгерському університеті й була президентом Принстонського дослідницького форуму та НТШ у США (2000–2006). Вона автор збірника власних статей з української драми «Текст і гра» (2009) та редактор кількох антологій і книг із українських студій.

Антологія наявна у Видавництві КІУСу за 39.95 дол. (м'яка палітурка) та 74.95 дол. (тверда палітурка). Український оригінал антології (532 с.) коштує 39.95 дол. (тверда палітурка).

Журнал українознавчих студій

КІУС видав т. 35–36 (2010–11) «Журналу українознавчих студій». Спеціальний випуск, що складається із чотирьох чисел, «Назустріч минулому: Україна та її історія», — це збірник на пошану Івана Химки, професора історії Альбертського університету та директора Програми дослідження релігії і культури КІУСу, з нагоди його шістдесятиріччя. Серед дев'ятнадцяти авторів колеги професора Химки (сім з яких його колишні студенти) з Канади, Японії, Туреччини, України та США: Марк Бейкер, Сергій Ціпко, Гезер Коулмен, Оля Гнатюк, Ярослав Грицак, Олег Ільницький, Анатолій Круглашов, Пол Маґочі, Дейвід Марплз, Йоші Міцуйоші, Колин Ньюфелдт, Сергій Плохій, Наталія Пилип'юк, Остап Середа, Мирослав Шкандрій, Роман Сольчаник, Франсес Свиріпа, Сергій Єкельчик та Андрій Заярнюк. Видання також містить біографічний есей проф. Химки, вибрану бібліографію його праць та 46 рецензій на 53 видання.

Ціна: 65 дол. у Канаді та 75 ам. дол. поза її межами, включно з поштовими витратами.

Замовлення можна зробити поштою, телефоном, факсом, е-поштою або на інтернеті: Journal of Ukrainian Studies, CIUS, 4-30 Pembina Hall, University of Alberta, Edmonton, AB, Canada T6G 2N8; (780) 492-2972; факс: (780) 492-4967; jus@ualberta.ca.

Цей та інші випуски «Журналу» можна замовити електронно: www.ciuspress.com/journal-of-ukrainian-studies

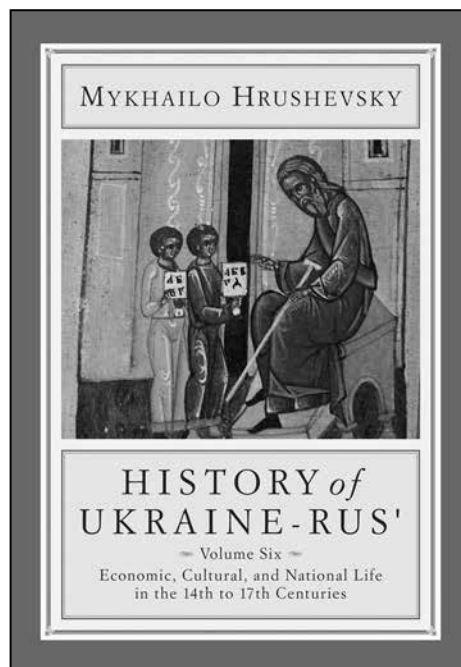
Публікації Центру ім. Петра Яцика КІУСу

Влітку 2012 р. Центр досліджень історії України ім. Петра Яцика завершив роботу над шостим томом «Історії України-Руси» Михайла Грушевського в рамках проекту перекладу його праць. Новий том (691 с.) під заголовком «Життя економічне, культурне, національне XIV–XVII віків» опублікувало Видавництво КІУСу. Це сьомий виданий том десяти томної праці. Перед цим вийшли тт. 1 (1997), 7 (1999), 8 (2002), 9, кн. 1 (2005), 9, кн. 2, ч. 1 (2008) та 9, кн. 2, ч. 2 (2010).

Том починається з аналізу торгівлі і виробництва на українських землях, зокрема в Західній Україні. За допомогою статистичних та інших даних Грушевський аналізує сільську економіку українських земель, починаючи від хліборобства староруських часів аж до періоду зростання зернового виробництва, панщини та потужного використання природних ресурсів із кінця XV ст. Він також розглядає склад населення України та культурно-національні стосунки, зосереджуючись на селянстві, міщанах, священиках, знаті та найвищій верстві суспільства — магнатах. Опис повсякденного життя включає детальну інформацію про культурні, релігійні й національні традиції, освіту, книговидання, літературну й мистецьку творчість. Його аналіз суспільних і моральних норм опирається на низку джерел — від приватних заповітів до розповідей про щоденне життя та релігійні праці аскета Івана Вишенського. Досить глибоко заторкнуто питання релігійних братств та

цехової системи.

В останній частині тому йдеться про витoki і розвиток ідеологічної, національно-релігійної та політичної боротьби в Православній церкві з питань церковної унії, зокрема ролі Католицької Церкви та литовського, польського й (після 1569 р.) об'єднаного уряду Речі Посполитої. Грушевський аналізує літературну полеміку, з якої постали протиріччя щодо

Берестейської унії (1596), зокрема праці Іпатія Потія, Стефана Зизанія та Мелетія Смотрицького.

Редактор доопрацював оригінальні бібліографічні примітки, розширивши їх за рахунок наступних важливих праць. Том також містить словничок, дві мапи, бібліографію процитованих Грушевським праць, два додатки та детальний покажчик.

Шостий том переклав проф.

Леонід Герець із відділу історії Державного університету Бриджвотеру (Масачусетс). Редактор-консультант та автор вступу — проф. Мирон Капраль, директор Львівського відділення Інституту української археографії та джерелознавства ім. Грушевського НАН України та професор історії Львівського національного університету ім. Івана Франка.

Зредагував том директор Центру Яцика та головний редактор проекту д-р Франк Сисин при допомозі старшого редактора Уляни Пасічник. Сергій Плохій із Гарвардського університету був заступником редактора. Над різними аспектами видання працювали Мирослав Юркевич (повторна редакція, мапи), Марко Стех (топоніми, таблиці правителів, покажчики), Пітер Матилайнен (форматування) і Таня Плавущак (покажчики). Успіх проекту також залежав від допомоги фахівців у різних ділянках: проф. Томаша Вісьліча з Варшавського університету (економічна історія), проф. Роберта Романчука з Флоридського державного університету (старослов'янська і візантійська література), проф. Дейвіда Фрика з Каліфорнійського університету в Берклі (переклади старопольських цитат), проф. Міхаеля Мозера з Віденського університету (переклад староукраїнських документів) та проф. Віктора Остапчука й Марини Кравець із Торонтського університету (тюркські і татарські терміни й імена).

Як і всі попередні томи, т. 6 «Історії» наявний у Видавництві КІУСу за 119.95 дол.

Підготовка шостого тому стала можливою завдяки щедрій підтримці д-ра Жанет Байджуої, лікаря і випускника Альбертського університету, та бл. п. д-ра Петра Яцика з Торонта, завдяки доброчинності якого і постав Центр його імені. Додаткові кошти також надійшли з маєтку бл. п. Едварда Бродацького з Лондону (Англія) та інших численних пожертв.

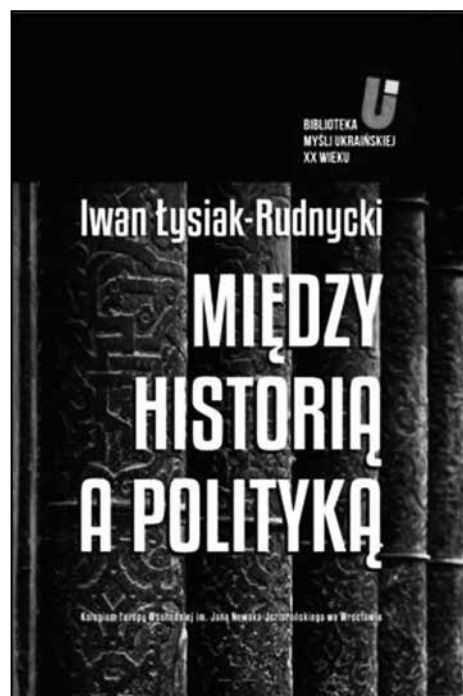

Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського

Центр ім. Петра Яцика та Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського Національної академії наук України спільно видали книгу (416 с.) про перші двадцять років діяльності інституту (1991–2011) та з нагоди 85-річчя його засновника і директора Павла Соханя. Інститут був заснований у час відродження наукового і культурного життя в Україні, яке почалося з кінця 1980-х рр. Сталінська тоталітарна система знищила великий археографічний доробок і систему комісій, створену в 1920-х рр. Під час наступу на українську культуру й громадську діяльність на початку 1970-х рр. радянська влада заборонила щойно створену серію «Джерела з української історії», яку видавав Інститут історії України АН УРСР. На початку 1990-х рр. д-р Сохань та його молодші колеги в Києві й Україні почали працювати над відновленням джерелознавства згідно з міжнародними науковими стандартами.

Видання складається з трьох розділів. У першому йдеться про історію наукових підрозділів інституту та

його регіональних відділень, у другому подано список захищених в інституті дисертацій, а в третьому бібліографію його видань. Книга наявна за 29.95 дол.

Есеї Івана Лисяка-Рудницького польською

У видавництві Колегіуму Східної Європи ім. Яна Новака-Єзьбранського (Вроцлав) за участі Програми вивчення модерної української історії і суспільства ім. Петра Яцика КІУСу та мас-медійної підтримки популярної польської «Газети виборчої» вийшов збірник польськомовних перекладів есеїв Івана Лисяка-Рудницького «Між історією і політикою» (Iwan Łysiak-Rudnycki. *Między historią a polityką*, 584 с.). Іван Лисяк-Рудницький (1919–1984) був професором історії Альбертського університету й одним із засновників КІУСу. Інститут видав англomовний збірник його наукових статей (Едмонтон, 1987), на якому базується польське видання, та двотомне україномовне видання (Київ, 1994). Редактором і автором передмови є директор львівської Програми ім. Яцика проф. Ярослав Грицак, вступне слово написав відомий польський

політичний діяч Адам Міхнік. Він вважає цю книжку обов'язковою для всіх, хто цікавиться історією України та Східної Європи. Збірник вийшов як перший випуск десяти-томної польськомовної «Бібліотеки української думки XX століття».

Депортації українців із Польщі після Другої світової війни

Видана Товариством українців у Польщі при фінансовій підтримці Центру ім. Петра Яцика та родини Коваликів, польськомовна монографія Романа Кабачія «Wygnańi na stepy. Przesiedlenia ludności ukraińskiej z Polski na południe Ukrainy w latach 1944–1946» [Вигнані в степи: депортації українського населення з Польщі на південь України в 1944–1946 рр.] (382 с.) — це детальна аналіза низки депортацій українців з їхніх споконвічних земель у сьогодиншній східній Польщі до південних регіонів Радянської України. Організовані комуністичною владою СРСР і Польщі, ці переселення були спрямовані на значне скорочення густоти корінного українського населення на підвладній Польщі території та ліквідацію підтримки українського підпільного визвольного руху.

Публікації, видані за сприяння КІУСу

Книга про українців Холмщини й Підляшшя

Юрій Макар, Михайло Горний, Віталій Макар, Анатолій Салюк, «Від депортації до депортації. Суспільно-політичне життя холмсько-підляських українців (1915–1947). Дослідження. Спогади. Документи». Т. 1, Дослідження (Чернівці: Букрек), 2011, 880 с., чорно-білі та кольорові ілюстрації.

На основі зібраних в архівах України, Польщі та Канади матеріалів автори праці (перший із запланованих трьох томів) розповідають про українців Холмщини та південного Підляшшя в період між 1915 і 1947 рр. Зокрема тут ідеться про вивезення їх углиб Росії під час Першої світової війни, перебування у складі міжвоєнної Польщі, депортації на підставі угоди від 9 вересня 1944 р. до УРСР і ганебної акції «Вісла» — депортації в кордонах повоєнної Польщі 1947 р.

Видання здійснене за рішенням Вченої ради Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича, заходами приватного підприємства «Гелікон» та КІУСу

(Меморіальний фонд ім. Теодоти та Івана Климів, Вічний фонд Целестина й Ірини Суховерських і Меморіальний фонд ім. Марусі Онищук та Іванка Харука — нині Вічний фонд ім. Петра Малофія).

Книгу можна придбати у твердій палітурці за 64.95 дол.

Гетьманські резиденції Батурина

«Гетьманські резиденції Батурина» (Зенон Когут, Володимир Мезенцев та ін.) опубліковано в Торонті 2011 р. за підтримки КІУСу та Дослідного інституту «Україніка» в Торонті. Видання містить історичний огляд Батурина, столиці козацької держави у 1669–1708 рр. та резиденції гетьмана Івана Мазепи. Тут ідеться про розорення міста російською армією у 1708 р. під час придушення антимосковського повстання Мазепи та відродження Батурина за останнього гетьмана Лівобережної України Кирила Розумовського. На основі останніх історичних, археологічних та архітектурних досліджень автори розглядають гетьманські резиденції у цитаделі та Мазепину садибу з

передмістя. Видання багато ілюстроване портретами, аерознімками Батурина, фотографіями та малюнками його реконструйованих укріплень, палаців, церков, скарбниці, печей, прикрашених декоративними керамічними кахлями, герба Мазепи та важливих археологічних знахідок.

Буклет (20 с., 52 кольорові ілюстрації) можна придбати у Видавництві КІУСу за 4.95 дол.

Як замовляти видання Видавництва КІУСу

Замовлення на книги Видавництва КІУСу (плюс податок і поштові витрати; поза межами Канади ціни в доларах США) можна зробити через захищену електронну систему Видавництва КІУСу за адресою: www.ciuspress.com; е-пошта: cius@ualberta.ca; факс: (780) 492-4967; тел.: (780) 492-2973; або звернувшись до видавництва:

4–30 Pembina Hall
University of Alberta
Edmonton, AB
Canada T6G 2H8

Проекти і програми

Енциклопедія України в інтернеті

Енциклопедія України в інтернеті (ЕУІ), започаткована КІУСом 2001 р., справедливо вважається одним з найамбітніших науково-освітніх проєктів на ниві українознавчих студій у Північній Америці. Метою її було замінити й розширити фундаментальну «Encyclopedia of Ukraine» (1984–93) та створити потужне джерело інформації про Україну та українців, доступне для користувачів інтернету в усьому світі. По завершенні ЕУІ міститиме понад 20,000 вичерпних енциклопедичних статей про Україну, її історію, народ, культуру, географію, суспільство, економіку, діаспору та сучасну державу і буде найповнішим англомовним електронним джерелом знань про українську історичну спадщину й сучасність. Статті ЕУІ будуть доповнені сотнями тисяч мап, фотографій, ілюстрацій, таблиць, музичних файлів та мультимедійних матеріалів.

Завдяки зусиллям працівників відділу КІУСу в Торонті цей амбітний проєкт стає реальністю. До складу групи входять: керівник проєкту Роман Сенькусь (старший редактор), д-р Марко Стех (менеджер проєкту) та Андрій Макух (старший редактор рукописів), які в 2011–12 рр. виконали низку важливих завдань, включно з новим дизайном веб-сторінки ЕУІ. Розроблений д-ром Стехом і веб-фахівцем Ярославом Кебалом (який також здійснив програмне забезпечення) новий дизайн виглядає естетично привабливішим, доступнішим та ефективнішим. Графічні й мультимедійні файли можна бачити відразу, а також з'явилися кілька нових функцій на www.encyclopediaofukraine.com.

Виконавці ЕУІ (л-п): Роман Сенькусь, Марко Стех, Андрій Макух

Нині веб-сторінка містить понад 4,700 статей разом із тисячами ілюстрацій, таблиць та музичних файлів. Автори регулярно додають оновлені статті та пишуть нові, адаптовуючи їх до інтернету. Д-р Стех щомісяця розсилає електронний бюлетень, анонсуючи спеціальні теми або тематичні підбірки про важливі аспекти українського минулого і сьогодення. Про проєкт схвально відгукнулися в академічних колах і громаді. ЕУІ щодня відвідує від 200 до 800 користувачів.

Однак остаточний успіх проєкту залежатиме від фінансової підтримки громади і громадських організацій, таких як Канадська фундація українських студій (КФУС), яка щедро підтримує ЕУІ вже багато років. Окрім річних внесків на 25,000 дол., КФУС подвоїть усі внески від інших жертводавців на суму до 10,000 дол. Минулого року фундація виділила 10,000 дол. на подвоєння внесків на загальну суму

понад 20,000 дол. Це, зокрема, пожертви з маєтку Наді Шипки (10,000 дол., Торонто), Аркадія Мулака-Яцківського (5,000 дол., Лос-Анджелес) та ін. Але подальша фінансова підтримка вкрай необхідна, щоб цей великий довготривалий проєкт був повністю реалізований. КІУС звертається до громади за допомогою, щоб явити світові найавторитетніше англомовне електронне джерело інформації про Україну.

Будь ласка, пожертви на проєкт ЕУІ (на чекові вкажіть: CIUS – Encyclopedia of Ukraine) адресуйте на: Canadian Institute of Ukrainian Studies, 430 Pembina Hall, University of Alberta, Edmonton, AB, Canada T6G 2H8.

Я безмежно рада, що можу донести цей рідкісний матеріал [про українського театрального діяча Леся Курбаса] до нашого фінського читача.

Кая Вірта, щоденна газета «Helsingin Sanomat»

Дуже вдячна, що надіслали мені цю інформацію. Це чудовий дарунок для тих, хто цікавиться Україною і українцями.

Еббі Дан, колишній посол Канади в Україні

Дякую за всю інформацію і особливо за те, що тепер я можу знайти ім'я Андрія Войнаровського в Енциклопедії... тепер спробую відтворити наше сімейне дерево.

Барбара Войнаровська Готьє

Методичний центр української мови: нові перспективи на розвиток української мови

З часу заснування Методичного центру української мови (МЦУМ) його місією була підтримка і розвиток україномовної освіти в Канаді. Така праця часто вважається не-привабливою і не надто важливою. Та коли з'являється загроза українській мові в Україні, мовні питання набувають першорядного значення. Подібне сталося, зокрема, після другого читання закону України «Про засади державної мовної політики» у Верховній Раді у липні 2012 р. У відповідь на це МЦУМ негайно скликав групу фахівців із лінгвістики, освіти, права й політології, щоб розглянути даний закон у світлі «Європейської хартії про регіональні мови та мови меншин».

Результати аналізу робочої групи були приголомшливі. Закон має грубі помилки, суперечить конституції і є непрактичним: він передбачає надання прав офіційної мови вісімнадцяти мовним групам (якщо даною мовою розмовляє принаймні 10% населення регіону). Це, на думку фахівців групи, ослабить українську як об'єднуючу офіційну мову і призведе до мовного хаосу. Окрім того, впровадження нового закону обійдеться державі в мільярди гривень. Багато спостерігачів оцінили закон, поспіхом розглянутий Радою з порушеннями стандартних процедур голосування, як опортуністичну й агресивну спробу Партії регіонів використати мовне питання в парламентських виборах у жовтні 2012 р. Згідно з законом російська мова набуває офіційного статусу у Східній і Південній Україні.

Робоча група також виявила недоліки в європейській мовній політиці стосовно деяких країн, наприклад колишнього Радянського Союзу. Більш того, окремі країни

Маруся Петришин, директор МЦУМ

відмовилися підписувати хартію Європейського Союзу через специфічні внутрішні обставини. У співпраці з іншими організаціями й дослідниками МЦУМ надає фінансову й фахову підтримку для подальших досліджень і публікацій у ділянці української мови.

Навчальні ресурси. Один із пріоритетів МЦУМ — опрацювання і видання ресурсів для мовного навчання, які б допомагали пізнавати Україну та вивчати українську мову й культуру. Зокрема, ми підтримали видання серії «Нова» д-ра Оленки Білаш — ефективного засобу для розвитку україномовних навиків. Матеріали для 1–6 клас будуть завершені після розробки методики читання тематичних текстів.

Оскільки директор центру Маруся Петришин працює цього року неповний робочий час, діючий координатор д-р Віталій Шиян продовжує розробляти стратегії, щоб завершити видання серії «Нова».

Марк Мальований і Галина Клід завершують розділ серії «Будьмо», що буде розміщений в інтернеті й дозволить старшоклясникам слухати радіопередачі й музику українською мовою. Деякі з цих матеріалів уже розміщені на www.budmo-series.com. Розділи «Будьмо», розроблені Дарією Порохівник і Шерил Льюїс, базувалися на тривалих розробках Маркіяни Гришук, Василя Корця та інших фахівців. Потрібне фінансування для форматування цих матеріалів і розміщення їх в інтернеті, щоб вони були доступні для вчителів української мови в усьому світі. Разом з Міністерством освіти Альберти МЦУМ також видав каталог матеріалів для україномовної освіти (див. оголошення).

Тим часом необхідно підготувати нові програмні матеріали для навчання. Видавничий асистент МЦУМ Галина Клід доповнює публікації д-ра Шияна про культурознавчі ресурси корисними й цікавими додатками для вчителів і розміщує їх на сторінці фейсбуку: www.facebook.com/ukrainian.language.education centre.

Освіта про Голодомор. МЦУМ цього року зробив чимало для

Каталог наявний у продажу англійською мовою:
www.ualberta.ca/ULEC/downloads/ulec-catalogue.pdf
і українською:

www.ualberta.ca/ULEC/downloads/ulec-catalogue-ukr.pdf
і може бути висланий на замовлення.

підтримки проектів і розробки освітніх матеріалів, присвячених Голодомору. Під керівництвом центру створений Альбертський відділ Національного комітету з вивчення Голодомору. Комітет наглядає за виданням навчальних матеріалів та реалізує ініціативи, пов'язані з Голодомором, як-от проголошення останньої п'ятниці листопада Днем пам'яті Голодомору в Католицькій шкільній окрузі Едмонтону. Валентина Курилів, авторка матеріалів і викладачка курсу з Голодомору для старших клас, виступила з двома доповідями на конференції вчителів Едмонтону й околиці у березні 2012 р. на тему ефективного викладання теми Голодомору. МЦУМ готує друге видання її навчальних матеріалів, що має з'явитися восени. Двоє випускників історичного відділу Ніколь Лороф і Джордан Вінсент працювали влітку над матеріалами, підготовленими Джоном Тидзвелом, які відповідають вимогам шкільної навчальної програми Альберти. Мета проекту — забезпечення учнів

Альберти високоякісними навчальними матеріалами про Голодомор у рамках провінційної програми навчання.

Підтримка української двомовної програми. Триває робота над виробленням системи оцінювання учнів української двомовної програми. Завдання на оцінювання успішності учнів 7–9 клас були розроблені групою едмонтонських учителів за участі д-ра Шияна. Підготовча школа для міжнародних студентів Львівського національного університету ім. Івана Франка продовжує проводити іспит із української мови для учнів 12 класи, який відповідає вступному університетському рівню. Цей іспит також допомагає виявити недоліки у засвоєнні граматики та стимулює вивчення методів, спрямованих на поліпшення грамотності та збереження мовної плинності.

Підвищення кваліфікації. МЦУМ був представлений на Національній конференції українських учителів у Торонті в травні 2012 р.,

Віталій Шиян

організований освітнім комітетом Конгресу українців Канади, який очолює учитель з Альберти Володимир Бойчук. Під час конференції Маруся Петришин керувала секцією про культурні ідентичності. В іншій секції вона представила добре відомий метод систематичного розвитку навчальних матеріалів, що сприяє його легкому розумінню вчителями. Д-р Шиян виступив у двох секціях: в одній він розповів про викладацькі стратегії, покликані сприяти лінгво-культурній компетенції учнів старших клас; в іншій представив дані звітів із міжнародних іспитів із української мови, проведених в Альберті.

Д-р Шиян також провів семінар із міжкультурної компетенції для учнів і вчителів, щоб забезпечити успіх шкільних обмінів між канадцями, які вивчають українську, та учнями зі Львова. За технічного сприяння Марка Мальованого д-р Шиян також провів вебінар з питань адміністративного управління Рідною школою у східній і західній Канаді.

Кампанія збирання коштів.

Цього року МЦУМ розпочинає кампанію збирання коштів, щоб мати змогу продовжити підтримувати двомовну освіту. Серед прихильників центру такі відомі діячі, як про-

Студенти літньої програми допомогли підготувати навчальні матеріали для викладання Голодомору. На знімку (п-п): Джордан Вінсент, Валентина Курилів (автор «Workbook for Educators: The Unknown Genocide, the Holodomor in Ukraine 1932–1933»), Ніколь Лороф. Спонсор даного проекту — Фондація ім. родини Темертеїв.

Богдан Медвідський вручає чек директору КІУСу Зенону Когуту, щоб розпочати кампанію із збирання коштів для МЦУМ

фесор-емерит Альбертського університету Богдан Медвідський — голова Альбертського товариства сприяння українським студіям, яке вже розпочало збирання коштів для КІУСу. Інститут віднедавна опинився у фінансовій скруті через загальну слабкість фінансового ринку та залежність від вічних фондів. Як підрозділ КІУСу МЦУМ потребує

фінансування, щоб і далі надавати підтримку українській двомовній шкільній програмі, яка є важливою частиною інститутського мандату.

У грудні 2011 р. МЦУМ отримав пожертву на 5,000 дол. від д-ра Зенона Когута, а в січні 2012 р. — 5,000 дол. від д-ра Медвідського. Ці суми підуть на підготовку дизайну

й форматування навчальних матеріалів для учнів старших класів і вчителів. Президент Фондації тисячоліття хрещення України (Едмонтон) Лілея Волянська оголосила про щедрі пожертви на 5,000 дол. для МЦУМ, яка допоможе видати розділ «Будьмо» про сучасну українську музику для учнів старших класів. Президент Товариства українських піонерів Альберти Ярс Балан пообіцяв 5,000 дол. на підготовку ще одного розділу. Президент товариства Альбертської фундації для української освіти Марко Левицький передав чек на 15,000 дол. на підготовку навчальних матеріалів до публікації. У березні родина Кухаришиних пожертвувала 15,000 дол. на створення вічного фонду в пам'ять про Ігоря Кухаришина. Це добрий початок, але потрібно більше коштів, щоб підтримати діяльність МЦУМ на належному рівні. В цей складний час, коли українська мова під серйозною загрозою та є нагальна потреба у високоякісних матеріалах для україномовної освіти в Канаді, ми закликаємо всіх, хто небайдужий до майбутнього мови, підтримати старання МЦУМ.

Місце для любителів української мови та культури:

Подобається

www.facebook.com/ukrainian.language.education.centre

КАНАДСЬКИЙ ІНСТИТУТ УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ
МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Ресурси для навчання української мови (П-12):

www.ualberta.ca/ulect/catalogue

*Ми потребуємо
Вашої підтримки*

- Українська мова піддається утискам в Україні.
- За ініціативою МЦУМ створено групу з аналізу нещодавно прийнятого в Україні закону про мови. Група займається пошуком альтернативних рішень, за допомогою яких законодавці матимуть змогу забезпечити майбутній розвиток української мови в Україні та поза її межами.
- Якщо Ви хочете більше дізнатися про проекти МЦУМ і зацікавлені у наданні нам фінансової підтримки, просимо Вас звертатися до нашого офісу.

Зробіть свій внесок.
Підтримайте нас.

780 492 2904 ulec@ualberta.ca
www.ualberta.ca/ulec

Новини КІУСу

Нові публікації викликали дискусії про історію

Д-р Сергій Плохій, професор катедри історії України ім. Михайла Грушевського Гарвардського університету, відвідав Едмонтон восени 2011 р., де в серії семінарів КІУСу взяв участь у презентації нових публікацій Видавництва КІУСу та виголосив доповідь про Ялтинську угоду 1945 р.

6 жовтня у своїй аналізі «Історії України-Руси» Грушевського (т. 9, кн. 2, ч. 2) д-р Плохій порівняв зліт і падіння козацької держави із подібною долею Української Народної Республіки. Пишучи свою історію, Грушевський був під впливом краху української держави 1917–20 рр. Головна причина поразки, на його думку, полягала у зрадницькій політиці козацької еліти щодо мас та уступках російській владі. Таке бачення української історії було зумовлене народницькими поглядами Грушевського, які панували в українській історіографії XIX ст. Як далі зазначив д-р Плохій, ця народницька традиція була підважена новою, державницькою школою на початку XX ст. Найпомітніше вона представлена у працях В'ячеслава Липинського та далі розвинута науковцями української діаспори.

Дихотомія «народницький/державницький» дозволила проф. Плохію перейти до книги директора КІУСу Зенона Когути «Making Ukraine: Studies on Political Culture, Historical Narrative, and Identity» [Творення України: студії з політичної культури, історичного нарративу та ідентичності]. У своїй книзі д-р Когут стверджує, що українську еліту не можна розглядати просто як експлуататорів, а й як провідників, які зазнали невдачі через несприятливі історичні обставини. Автор показує, що процес форму-

Під час презентації нових видань Видавництва КІУСу (л-п): Франк Сисин, Сергій Плохій, Зенон Когут

вання української ідентичності був досить складним. Зокрема, він виділяє важливість спадщини Київської Русі, еволюцію концепції козацької України як батьківщини, розвиток української історіографії від «Синопису» і козацьких літописів XVII ст. до державницької школи XX ст., боротьбу за козацькі права і вольності, двозначну роль концепції «Малоросії» та стосунки між Україною і Росією після незалежності.

У рамках конфлікту «народницький–державницький» д-р Плохій розглянув внесок до української історичної науки д-ра Франка Сисина. З нагоди його шістдесятиріччя вийшов спеціальний випуск «Журналу українознавчих студій» під назвою «Tentorium honoium». Видання містить 33 статті на історичні теми, а також біографічний есей про проф. Сисина, вибрану бібліографію його праць та 34 рецензії.

7 жовтня проф. Плохій говорив про роль Ялтинської угоди 1945 р. та її вплив на повоєнну організацію

світопорядку, зокрема у Східній Європі. Ця доповідь базувалася на його широко визнаній книзі «Yalta: The Price of Peace» [Ялта: ціна миру] (2010). Якщо з одного боку, Ялтинська угода породила поділ світу на східну і західну сфери впливу та легітимізувала репатріацію колишніх радянських громадян, то з іншого боку, вона забезпечила довготривалий міжнародний мир, визначила стабільні кордони та створила Організацію Об'єднаних Націй.

Обидва заходи були співспонсоровані КІУСом та відділом історії і класичних студій. Проф. Плохій працював у КІУСі п'ятнадцять років перед тим, як отримав посаду в Гарварді. Він автор кількох книг про модерну російську й українську історію, зокрема «Unmaking Imperial Russia» (видана в Україні як «Великий переділ: незвичайна історія Михайла Грушевського») та «The Origins of the Slavic Nations» [Походження слов'янських націй].

Нові археологічні знахідки в Батурині

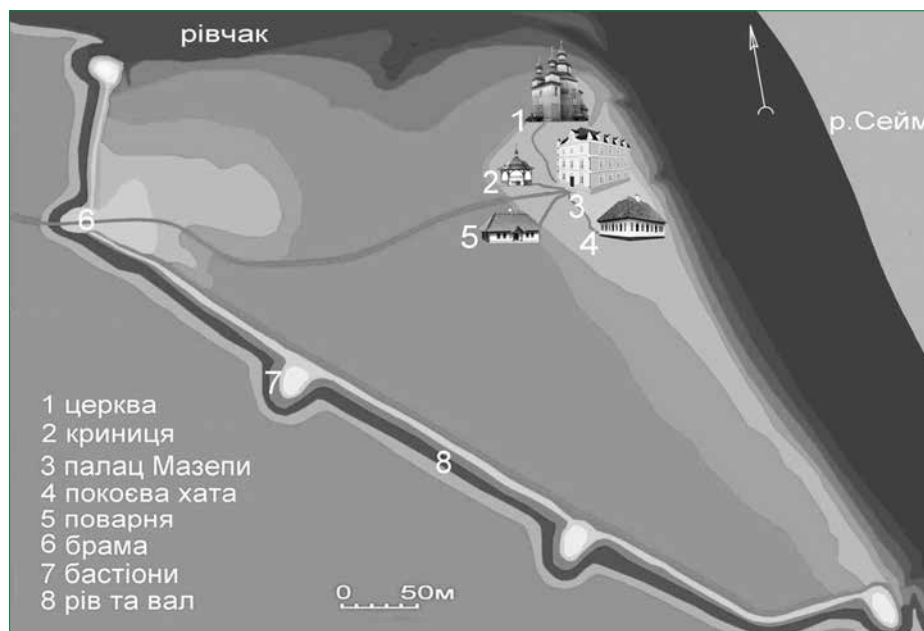
2011 р. канадсько-українська археологічна експедиція продовжила розкопки залишок садиби гетьмана Івана Мазепи в передмісті м. Батурина Гончарівці. Її спорудили перед 1700 р. Під час розорення Батурина московським військом у 1708 р. його мурований палац розграбували й спалили.

У палаці знаходилися приватні покої гетьмана та його дружини Ганни. Знайдено керамічну кахлю з рельєфним зображенням хреста з чотирма перехрестинами на ренесансному щиті, що гіпотетично ідентифікується як герб Ганни з шляхетського роду Половців. Така геральдична кахля могла прикрашати піч у її покої.

Археологи знайшли фрагменти дорогих скляних келихів для вина, ймовірно, імпортованих з Габсбурзької Сілезії чи Німеччини. На одному з них майстерно вигравировано лісовий пейзаж. Знахідки імпортного богемського й венеціанського скла та розписа-

Уламок керамічної закладної дошки з написом та рельєфом квітки з церкви Мазепиної садиби (коло 1700 р.).
Фото: Ю. Ситий.

План укріпленої садиби Мазепи на околиці Батурина Гончарівці (перед 1700 р.).
Реконструкція: Ю. Ситий і В. Мезенцев. Комп'ютерна графіка: С. Дмитрієнко, 2011 р.

ного порцелянового столового посуду свідчать про розкіш і вишукану культуру побуту Мазепинового двору, а також про комерційні й культурні контакти Батурина з Заходом.

Експедиція розкопала залишки садиби, що могла належати заможному писареві гетьманської канцелярії чи архіву, та частину котловану дерев'яної церкви на Гончарівці. Знайдено уламок теракотової закладної дошки цього храму з кириличним написом та барельєфом квітки. Очевидно, цей текст прославляв Мазепу як фундатора споруди. Аналогічна ціла закладна дошка з подібним написом та Мазепиним гербом, облямованим рельєфним вінком, декорувала фасад дзвіниці (1702 р.) Чернігівської колегії. Завдяки прочитаному напису деталь із церкви на Гончарівці є рідкісною археологічною знахідкою та новим цінним історичним джерелом для вивчення Батурина.

У фортеці археологи відкрили розвал цегляної хати, можливо, представника козацької старшини. Виявлені тут шість мушкетних куль

та гарматне ядро свідчать про її зруйнування царським військом у 1708 р.

Батуринський археологічний проект спонсорують КІУС, НТШ Америки та Понтифікальний інститут середньовічних студій у Торонті. Очолює проект провідний історик Гетьманщини проф. Зенон Когут (КІУС). Д-р Володимир Коваленко (Чернігівський університет) керував археологічною експедицією. Д-р Володимир Мезенцев (КІУС), проф. Мартін Димнік та докторант Гусейн Ойлупінар (Альбертський університет) беруть участь у розкопках Батурина та публікаціях на цю тему. У торішніх розкопках брали участь 75 студентів та науковців з університетів і музеїв Чернігова, Ніжина, Києва, Львова, Мелітополя (Україна) та Торонта й Едмонтону (Канада).

Володимир Мезенцев
КІУС, Торонто

Східній інститут українознавства ім. Ковальських

За минулий академічний рік Східній інститут українознавства ім. Ковальських при Харківському національному університеті ім. Василя Каразіна, що підтримується Програмою дослідження Східної України ім. Ковальських КІУСу, був задіяний у низці проєктів. Інститут організував 12-й Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт у галузі українознавства на здобуття премії ім. Ковальських. Переможцями цього року стали: Микола Хорольський (Полтава) — перша премія, Світлана Труш (Харків) та Ірина Мірошніченко (Донецьк) — друга премія, Вікторія Солодкіна (Харків) — третя премія та Ксенія Зборовська (Київ) — заохочувальна премія.

Проміжний етап роботи над вивченням українсько-російського пограниччя увінчався виданням колективної монографії «Уявлення про Прикордоння та практики їх використання» (В. Кравченко, О. Мусієздов, О. Філіппов). Вийшов

Переможці конкурсу з українознавства ім. Ковальських

черговий номер журналу «Схід-Захід», присвячений проблемам історичної урбаністики, та завершено підготовку до друку наступного номера журналу, присвяченого проблемам неоантиколоніалізму та неоімперіялізму (запланований на кінець 2012-початок 2013 рр.).

Проведено наукові семінари з питань реконцептуалізації ранньої

історії Східної Європи (спільно зі слов'яно-германською експедицією Харківського університету), візантійської традиції інтелектуальної історії України (спільно з історичним факультетом Харківського університету та філологічним факультетом Харківського державного педагогічного інституту) та репрезентації історії Київської Русі в сучасній українській історіографії. Відбулася презентація нового видання «Історії України» Пола Магочі (інтерв'ю з автором є на веб-сайті інституту: <http://keui.wordpress.com/2012/06/05/news-173/>). Інститут продовжує поповнювати створену нещодавно фільмотеку й наукову бібліотеку, а також оновлювати свій веб-сайт.

Під час презентації «Історії України» Пола Магочі (л-п): Валерій Падяк, Пол Магочі, Іван Карпенко, Сергій Стадник і Василь Танцюра

Програма вивчення модерної української історії та суспільства ім. Петра Яцика

Учителі історії беруть участь у дискусії під час круглого столу

У 2011–12 навчальному році Програма вивчення модерної української історії та суспільства ім. Петра Яцика, яку очолює проф. Ярослав Грицак, організувала три круглі столи за участю українських учителів історії. Ці зібрання відбулися в Києві у жовтні 2011 р. та в березні і липні 2012 р. в рамках спільного міжнародного проекту «Спогади про війну та війни спогадів», підтрима-

Круглий стіл за участю українських учителів історії, жовтень 2011: Ярослав Грицак (л) і Тимоті Снайдер (п)

ного також фондом Посольства Нідерландів в Україні МАТРА. У них узяли участь Тимоті Снайдер (Єйльський університет), Олег Будницький (Школа вищої економіки, Москва), Юрій Шаповал та Владислав Гриневич (обоє з Інституту політичних і етнонаціональних досліджень, Київ), Гжегож Мотика (Інститут національної історії, Варшава) та Карел Беркгоф (Центр дослідження Голокосту й Геноциду, Нідерланди).

Програма також організувала конференцію про українсько-італійські стосунки в історичній перспективі, яка відбулася 19 грудня 2011 р. з нагоди 150-річчя об'єднання Італії. Її організатором став Інститут історичних досліджень разом із Центром італійської культури при Львівському національному університеті. У конференції взяли участь двадцять науковців із Києва, Львова, Тернополя, Луцька й Канади (Франк Сисин). На конференції розглядалося питання італійсько-українських стосунків, починаючи з ранньомодерного періоду. В центрі уваги були «італійські зв'язки»

українського національного руху в XIX і XX ст. Завершилася конференція аналізом сучасних подій, насамперед робітничої еміграції з України до Італії за останні двадцять років.

Вийшов новий випуск «України Модерної» (т. 18, 2011), присвячений історії підручників, презентації якого відбулися в Києві, Львові, Ужгороді, Івано-Франківську й Тернополі. На підтримку журналу з'явився новий веб-сайт (редактор: Юлія Кисла), який випускатиме різні матеріали щотижня. Польський переклад есеїв Івана Лисяка-Рудницького (Iwan Łysiak-Rudnycki. *Między historią a polityką*) з'явився у березні 2012 р. як перший випуск у серії «Бібліотека української думки XX століття» і був презентований у Варшаві, Вроцлаві та Кракові. Працівники програми й редакторський колектив активно працювали над підготовкою до друку вибраних праць історика й етнографа о. Михайла Зубрицького (перший том вийде на початку 2013 р.). Вони також завершили редакторську роботу над спогадами д-ра Адольфа Слижа, що буде першим томом у новій серії спогадів відомих українців.

Троє докторантів, Владислава Москалець, Домініка Ранк і Катерина Будзан, були задіяні у спільній докторській програмі Національного університету «Києво-Могилянська академія» та Українського католицького університету, що підтримується Програмою ім. Яцика.

Українсько-канадська програма КІУСу: рухаємося вперед, оглядаючись назад

Джоді Перрун (Королівський військовий коледж) виступає на конференції у Вінніпезі

У 2011–12 р. Центр українсько-канадських студій ім. Кулів в основному зосередився над підготовкою до видання багатотомної наукової історії українців у Канаді, в той же час підтримуючи й проводячи дослідження на інші теми в широкій ділянці українсько-канадських студій. Триває інтенсивна праця над редагуванням тому про українсько-канадську громаду у міжвоєнний період та залучаються нові матеріали. Новий том вийде у двох частинах, щоб умістити якомога більше напрацьованого матеріалу. Його метою є дати інформативний, вичерпний і цікавий наратив про складний і цікавий час між Першою і Другою світовими війнами. У рамках триваючого дослідження про даний період центр зібрав багато матеріалів центральної канадської преси про висвітлення українських подій протягом 1924–39 рр., копії яких будуть передані до Українсько-канадського архіву-музею Альберти. Центр також нагромаджує в хронологічному

порядку документи про напружену активну театральну діяльність у міжвоєнний період. Оскільки всі ці матеріали збираються у цифровому форматі, в майбутньому вони стануть надзвичайно важливим джерелом для студентів і науковців.

Разом з тим Центр ім. Кулів рухається вперед, досліджуючи українське життя в Канаді під час Другої світової війни. Спільно з Центром українських канадських студій Ма-

нітобського університету та Осередком української культури і освіти центр організував конференцію, присвячену воєнному часу: «Стати канадцем: українські канадці і Друга світова війна» (Вінніпег, 11–12 листопада 2011 р.). На ній перед численною аудиторією виступили десять науковців із цілої Канади. Продовжуючи вивчати вплив війни на українську громаду Альберти, Центр ім. Кулів також збирає джерельні матеріали й про інші періоди українсько-канадської історії, зокрема сучасне громадське життя й останню хвилю імміграції.

Варто також відзначити роботу Ініціативи з українських діаспорних студій, яку очолює д-р Сергій Ціпко. Його праця *Ukrainians in Argentina, 1897–1950: The Making of a Community* [Українці в Аргентині, 1897–1950: творення спільноти] побачила світ у 2012 р.

Центр ім. Кулів продовжує відігравати активну роль у збиранні книг із українсько-канадських, канадських та українських студій для бібліотек в Україні й інших країнах, а також долучається до низки проєктів та починань, у яких ідеться про українське життя в Канаді.

Дізнайтесь про діяльність ЦУКС ім. Кулів

Центр українсько-канадських студій імені Кулів при КІУСі видає два бюлетені, які містять інформацію щодо напрямків його діяльності. Перший з них, «Подорожні нотатки з української Канади», є щоквартальним бюлетенем, який виходить у електронному форматі та містить різноманітну інформацію стосовно дослідницької, видавничої діяльності та конференцій, що стосуються історії та культурного життя українців Канади. Другий неперіодичний бюлетень, «Українці за кордоном: новини та погляди», являє собою електронну підбірку статей про українців світової діаспори. На бюлетень «Подорожні нотатки з української Канади» Ви можете підписатися, звернувшись за електронною адресою: jbalan@ualberta.ca. На бюлетень «Українці за кордоном: новини та погляди» Ви можете підписатися, звернувшись за електронною адресою: scipko@ualberta.ca.

Програма дослідження релігії і культури

Великим проектом програми в 2011–12 р. стала інвентаризація архівної збірки о. Тимофія Міненка (1929–2006). О. Міненко народився в Полтаві і служив священиком Української Православної Церкви у США і Канаді (УПЦК). Він проводив парохіяльну службу в таких великих центрах, як Нью-Йорк, Торонто й Вінніпег. Він служив УПЦК на кількох посадах, зокрема і як редактор її газети «Вісник» (1975–85).

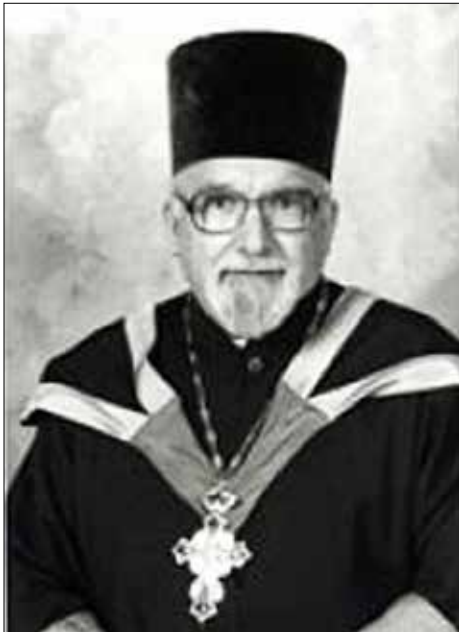
Зацікавлений історією українського православ'я ХХ ст., о. Міненко працював у низці європейських

яльних наук і гуманітарних досліджень Програма дослідження релігії і культури найняла д-ра Тараса Курила, щоб він зробив опис усієї колекції. Цю роботу було завершено у квітні 2012 р.

Об'ємний архів о. Міненка налічує понад дві тисячі папок, зібраних у 119 архівних коробках. Найбільш цінні документи стосуються історії Українських православних церков під час Другої світової війни та повоєнної діаспори. Один науко-

вець був захоплений цією збіркою, назвавши її «клондайком» для дослідників українського православ'я ХХ ст. Архів відкритий для дослідників. Копію його опису можна отримати від директора програми проф. Івана Химки (jhimka@ualberta.ca).

Окрім того, в рамках проекту задокументування духовної спадщини влітку 2011 р. були зроблені знімки понад сотні українських церков в Альберті й Саскачевані.

Отець Тимофій Міненко

архівів, де зробив копії важливих документів. Він також зібрав багато службових документів, які були у власності консисторії УПЦК. Він вирізав статті з газет та збирав публікації, різні друковані матеріали й фотографії, що стосувалися історії українського православ'я в Україні й за кордоном.

У 2009 р. син о. Міненка Марко подарував батькові матеріали до архіву Альбертського університету. За фінансової підтримки університетського Вічного фонду для розвитку майбутнього та Ради із соці-

Програма вивчення сучасної України ім. Стасюків

Найбільшою подією в 2011–12 рр., яку Програма ім. Стасюків організувала разом із Кембриджським університетом та Університетом Західного Онтаріо, була конференція «Незалежна Україна: через двадцять років». Вона відбулася в Кембриджському університеті 7–8 грудня 2011 р. на базі Програми з українських студій. З головною промовою виступив Олесь Доній, студентський провідник 1989–91 рр., а нині депутат парламенту. Також були представлені секції з питань економіки, культури, суспільства й політики. Ідея конференції зародилася минулої весни під час зустрічі між директором Програми ім. Стасюків проф. Дейвідом Марплзом та проф. Мартою Дичок із Університету Західного Онтаріо. Основну її організацію взяв на себе д-р Рорі Фіннін, директор Програми з українських студій Кембриджського університету, якому допомагала докторант програми Тетяна Захарченко. Серед спонсорів також був Центр ім. Петра Яцика Торонтського університету. На конференції виступали доповідачі

зі Сполученого Королівства, Канади, США й України. Всю інформацію про конференцію можна знайти на: <http://timescape.mml.cam.ac.uk/ref35/independent%20ukraine%20workshop.html>.

Протягом року блог програми про сучасне політичне життя в Україні містив цікаві статті й дискусії. Її провідним автором залишається політолог із України Микола Рябчук. Ці матеріали привертати увагу багатьох читачів і були передруковані в інших виданнях, зокрема у виданні нашого партнера «Open Democracy Russia», а також «Kyiv Post» та «Ukrainian Weekly». Збірник блогівих статей Рябчука вийшов окремою книгою, «Gleichschaltung: Authoritarian Consolidation in Ukraine, 2010–2012» [Новий «порядок»: авторитарна консолідація в Україні, 2010–2012] (Київ: K.I.S., 2012, ред. Дейвід Марплз). Готувати статті для веб-сайту д-ру Марплзу допомагали два докторанти: Олександр Мельник із Торонтського університету та Едуард Байдаус із Альбертського університету.

Британський експерт про виклики і перспективи українсько-російських стосунків

Сорок шосту Шевченківську лекцію в Альбертському університеті, організовану спільно КІУСом і Клубом українських професіоналів і підприємців Едмонтону, 9 березня 2012 р. виголосив Джеймс Шер, провідний працівник Російсько-євразійської програми Королівського інституту міжнародних відносин у Лондоні. Тема його доповіді: «Україна і російське питання».

У своїй доповіді п. Шер проаналізував російський фактор у нинішній історичній і політичній ситуації в Україні. Говорячи про спадщину Київської Руси, з якої росіяни виводять свою сконструйовану в XVIII ст. імперську традицію, він відзначив її фундаментальну незмінність, хоча окремі аспекти російсько-українських стосунків могли змінитися з часу проголошення Україною незалежності у 1991 р. Він указав, зокрема, на складне питання ідентичності, яке залишається в центрі постійної напруги між двома націями. Цитуючи недавню статтю Володимира Путіна про національне питання в Росії, Шер згадав його концепцію особливої російської цивілізації з російською нацією як основоположною, що завжди прикривало й виправдовувало імперську експансію в сусідні регіони.

П. Шер не побачив особливих змін у ставленні Росії до України з часу розпаду Радянського Союзу. Оговтуючись від того, що Путін назвав «найбільшою геополітичною катастрофою XX століття», нинішня російська влада шукає шляхів відновлення колишньої «сфери впливів» Москви та славного минулого російської імперської держави. Недавна війна з Грузією, територіальні провокації біля Тузли, використання енергетики в політичних цілях та спроби перешкодити європейським

Джеймс Шер виступає на сорок шостій Шевченківській лекції в Едмонтоні

прагненням України — все це вказує на справжні наміри Росії щодо України. Росія, звичайно, відчувається загроженою через утрату статусу наддержави — наголосив Шер. Але ця загроза торкається насамперед її імперської спадщини, ідентичності та зростаючої авторитарної політичної культури. Антизахідництво й традиційні радянські гасла Путіна знаходять підтримку серед багатьох росіян, і це дозволяє йому реалізовувати теперішні політичні цілі, коли Європа та інші європейські країни зайняті власними економічними й політичними проблемами.

П. Шер заявив, що збереження незалежної України та підтримка її громадянського суспільства й культурних інституцій є в найкращих інтересах євро-атлантичних демократій. Він наголосив, що суверенітет України має поважатися згідно з міжнародними законами. Демократична й європейська Україна, таким чином, могла б стати зразком для демократизації Росії, інакше вона залишатиметься джерелом авторитаризму в регіоні.

П. Шер підсумував, що найбільшою загрозою для України є сама Україна. Незважаючи на постійні спроби Заходу сприяти політичним і економічним реформам України на її шляху до Європейського Союзу, вона великою мірою втратила ці можливості, особливо сприятливі для неї в 1990-х рр. та після Помаранчевої революції. Країна застрягла між задекларованими європейськими намірами, рухом до ринкової економіки й демократії, з одного боку, та пострадянською інерцією, непрозорою культурою бізнесу й сповзанням до авторитаризму, з другого.

Протягом 1995–2008 рр. Джеймс Шер був старшим науковим працівником колишнього Центру дослідження конфліктів Військової академії Сполученого Королівства та є членом факультету суспільних наук Оксфордського університету. Тринадцять років він є радником урядів СК, Європейського Союзу і НАТО та консультував Україну стосовно реформ у ділянці оборони і безпеки та подібних питань. Він автор *Russia and the West: A Reassessment* [Росія і Захід: переоцінка] (UK Defence Academy, 2008) та *The Mortgaging of Ukraine's Independence* [Незалежність України в іпотеці] (Chatham House, 2010).

Семінари й лекції КІУСу в Альбертському університеті (2011–12)

6 жовтня. Сергій Плохій (відділ історії, Гарвардський університет), «Історії старі й нові: нові видання Видавництва КІУСу». Лекція виголошена під час презентації т. 9, кн. 2, ч. 2 «Історії України-Руси» Михайла Грушевського (співспонсорована відділом історії і класичних студій)

7 жовтня. Сергій Плохій (відділ історії, Гарвардський університет), «Світ згідно з Ялтою: як усе відбувалося?» (співспонсорована відділом історії і класичних студій)

20 жовтня. Анна Підгорна (відділ музики, Калгарський університет), «Творення опери: В ніч на Івана Купала» (співспонсорована Центром українського та канадського фолкльору ім. Петра і Дорис Кулів)

24 листопада. Секція на тему «Голод в Україні 1932–1933 рр.: останні перспективи»: Іван Химка (відділ історії і класичних студій; КІУС), «Останні дослідження про голод в Україні 1932–33 рр.: проблема сакралізації»; Богдан Клід (КІУС, відділ історії і класичних студій), «Сталін, націоналізм і голод в Україні і на Кубані 1932–33 рр.»; Даніель Гранвіл (коледж Брейсноуз, Оксфордський університет), «Активізм української діаспори та політика визнання Голодомору» (співспонсорована відділом історії і класичних студій)

8 грудня. Йоганнес Ремі (Інститут європейських, російських та євразійських студій, Карлтонський університет), «Українське питання в Російській імперії з

1840-х до 1870-х: нові архівні знахідки» (співспонсорована відділом історії і класичних студій)

2 лютого. Вірляна Ткач (мистецька група «Яра», експериментальний театр «La Ma-Ma», Нью-Йорк), «Мистецька група «Яра»: мрія і призначення» (співспонсорована Центром українського та канадського фолкльору ім. Петра і Дорис Кулів)

9 березня. Джеймс Шер (Російсько-євразійська програма, Королівський інститут міжнародних відносин), «Україна і російське питання» (46 щорічна Шевченківська лекція)

14 березня. Микола Рябчук (політолог і письменник, Київ), «У ліжку зі слоном: українсько-російські асиметричні відносини»

22 березня. Андрій Круглашов (катедра політології та державного управління, Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича), «Політичні маніпуляції під час президентських виборчих кампаній в Україні, 2004–2005 та 2009–2010 рр.».

3 квітня. Презентація книги Сергія Ціпка, «Ukrainians in Argentina, 1897–1950: The Making of a Community» (співспонсорована відділом історії і класичних студій)

17 квітня. Володимир Кравченко (катедра українознавства, Харківський національний університет ім. Василя Каразіна), «Вивчення пограниччя й українська історія» (співспонсорована відділом історії і класичних студій)

Йоганнес Ремі

Вірляна Ткач

Анна Підгорна

Микола Рябчук

Ваш дар КІУСу — це внесок у майбутнє українських студій

Семінари й лекції КІУСу в Торонті (2011–12)

Меморіальна лекція ім. Володимира Дилинського переглядає міти про покоління ОУН

17 травня 2012 р. проф. Мирослав Шкандрій із Манітобського університету виступив із сьомою щорічною Меморіальною лекцією ім. Володимира Дилинського, спонсорованою Меморіальним фондом ім. Володимира Дилинського в КІУСі, торонтським відділом КІУСу та

Мирослав Шкандрій

Інститутом св. Володимира в Торонті, в якому й відбулася лекція.

У своїй доповіді «Український націоналізм та міт відродження» проф. Шкандрій розглянув еволюцію українського націоналізму в 1930-х рр. Він запропонував нову інтерпретацію, покликаючись на своє прочитання маловідомої літератури про міжвоєнне покоління та на останні публікації, що з'яви-

лися в Польщі, Німеччині, Україні й Північній Америці, а також на архівні знахідки в Києві й Варшаві. Він представив ситуацію, в якій опинилися від п'яти до семи мільйонів західних українців після невдалої війни за незалежність (1917–20), відмову нової польської держави дотримуватися обіцянок про надання автономії Західній Україні та послідовні спроби цієї держави асимілювати українське населення. Саме з цього населення та десь 100,000 українських емігрантів у міжвоєнній Центральній і Західній Європі формувалися кадри для підпільної революційної Організації українських націоналістів.

Проф. Шкандрій подав опис трьох течій в українському націоналізмі: ліберально-демократичної; авторитарної, представленої ОУН; та заклик до антигуманної духовної революції, представленого редактором впливового журналу «Вістник» (1933–39) Дмитром Донцовим. Усі три течії користувалися схожими мітами й мисленнєвими конструкціями, а українські письменники-емігранти 1930-х рр. вільно пересувалися між ними.

Проф. Шкандрій представив три пануючі й пов'язані міти у творчості семи письменників — Євгена Маланюка, Юрія Липи, Олени Теліги, Леоніда Мосендза,

Олега Ольжича, Уласа Самчука та Юрія Клена, — більшість з яких асоціювалася з ОУН: відродження, древнього Риму як символу державної одержимості й чоловічої сили, особистої зміни або перевтілення. Він показав, як розуміння творчості цих письменників та їхнє бачення себе й України в цій ситуації сприяє кращому розумінню витоків націоналізму ОУН, та розглянув еволюцію, яку зазнала організація й самі письменники.

Щорічна лекція про Голодомор 2011

Щорічну лекцію про Голодомор в Україні виголосив 16 листопада 2011 р. д-р Норман Наймарк, завідувач катедри східноєвропейської історії ім. Роберта й Флоренс МакДоннелів Стенфордського університету та визначний фахівець з історії Східної Європи й Радянського Союзу. Його доповідь перед численною аудиторією, «Український Голодомор: Сталін і геноцид», була побудована на темах, які він розкрив у своїй недавній книзі *Stalin's Genocides* [Сталінові геноциди] (Принстон, 2010), торкаючись і теми голоду в Україні 1932–33 рр.

Доповідач розглянув походження й еволюцію терміну «геноцид», починаючи з теоретичного формулювання Рафаеля Лемкіна, який зробив спробу означити його в міжнародній правовій практиці як кримінальний акт. Зрештою, Лемкіну вдалося добитися в ООН визнання терміну, хоч і з суттєвою поправкою, просунутою радянською стороною, яка виключала соціальні й політичні групи з переліку жертв геноциду.

Далі д-р Наймарк розглянув головну роль Сталіна, який призвів до Голодомору. Він відзначив ворожість Сталіна до українського селянства як відсталого, «по суті контрреволюційної» верстви, яка занадто прив'язана до своєї української ідентичності. Він також звернув увагу на деякі легальні аспекти питання про Голодомор, додаючи, що рішення Міжнародного Трибуналу стосовно розправи в Сребрениці дає підстави для визначення Голодомору як прикладу геноциду, враховуючи відмову радянської сторони полегшити умови голодуючих в

Норман Наймарк

Україні. На думку д-ра Наймарка, соціальні й політичні групи мають бути включені ООН до визначення геноциду.

Лекція була спонсорована КІУСом, Центром європейських, російських і євразійських студій Торонтського університету, Програмою вивчення України ім. Петра Яцика, Канадською фундацією українських студій та торонтським відділом Конгресу українців Канади. Даний захід відбувається з 1998 р., коли Джеймс Мейс виголосив інавгураційну доповідь.

Програма з української літератури ім. Данила Гусара Струка

Тринадцята щорічна Меморіальна лекція ім. Данила Гусара Струка відбулася в Торонті 18 травня 2012 р. Цього року її виголосила проф. Валентина Хархун із катедри української літератури Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Проф. Хархун спеціалізується у двох ділянках українського літературознавства: соціалістичний реалізм в українській літературі та творчість Володимира Винниченка. Протягом 2011–12 навчального року вона працювала в архівах Української вільної академії наук у Нью-Йорку як феллоу-стипендіат, досліджуючи архів Винниченка. Вона готує до видання його неопубліковане листування. Це буде важливий додаток до її вже значного наукового доробку, що включає монографію «Роман Володимира Винниченка *Записки Кирпатого Мефістофеля*: генерика, семіосфера, імагологія» (Ніжин,

2011), наукові статті та серію збірників «Винниченко-знавчі зошити» (вже видано чотири), в яких друкуються матеріали семінарів про письменника, що вона започаткувала в Ніжині.

Інша ділянка її зацікавлення — соціалістичний реалізм в українській літературі. Її монографія «Соціалістичний канон в українській літературі: генеза, розвиток, модифікації» (Ніжин, 2009) привернула значну увагу до цієї теми в українському літературознавстві, яка залишалася знехтуваною після розпаду Радянського Союзу. У своїй лекції, «Зображення Другої Світової війни в українській соціалістичній літературі (1941–1943)», Хархун зосередилася на творах трьох письменників — Олександра Корнійчука, Павла Тичини та Олександра Довженка, написаних у складний воєнний час, коли завданням ідеологічно правильної літератури було великою мірою виправдовувати, пояснювати чи вибачатися за невдалі військові дії. Хоча в аудиторії і був певний скептицизм щодо теми, сама доповідь викликала жваву дискусію, що власне і є метою таких публічних лекцій. Як і всі попередні лекції, аудіо- і відео-записи даної доповіді наявні на веб-сайті Програми ім. Струка: www.utoronto.ca/elul/Struk-mem/mem-lect-archive.html.

Валентина Хархун

In Memoriam

Працівники КІУСу сумують з приводу смерти наших добродіїв: д-ра Марії Фішер-Слиж (1922–2012), спонсора видання праць Грушевського; Василя Федейка (1911–2012), одного з засновників Вічного фонду ім. родини Федейків, який підтримує українсько-канадські студії; та Зеновії Бойко (1921–2011), співзасновниці Вічного фонду ім. Івана і Зеновії Бойків.

Окремі члени нашої громади склали пошану в пам'ять про своїх друзів, колег, близьких і рідних, які відійшли у вічність, пожертвою на розвиток КІУСу. Ми вшановуємо тих, у пам'ять про кого надійшли пожертви з 1 серпня 2011 р. до 31 липня 2012 р.:

Маріян Аричук
Марія Федак
Юстина Федейко
Марія Ірецьан
Браєн Гендерсон
Марія Пасічник

Роман Плавушак
Ольга Приходько
Марія і Олекса Салманів
Едвард Роберт Вахович
Марія Яцишин
Джон Зин

Вічна їм пам'ять!

Студентський обмін між Львівським та Альбертським університетами

Програма студентського обміну між Львівським національним університетом ім. Івана Франка (ЛНУ) та Альбертським університетом (АУ) уже існує шість років. У 2011-12 навчальному році в АУ навчалося двоє студентів механіко-математичного факультету ЛНУ — Віра Голян та Ігор Коцюба.

Обоє студентів відзначили важливість добре організованої програми навчання в АУ, вибір курсів, нерозголошення отриманих оцінок, більшу відкритість канадських викладачів та активну участь студентів на заняттях. Курси, які вони слухали в АУ, були більш практично орієнтовані, аніж в Україні. Їм сподобалася кампусна структура університету, де всі необхідні інституції знаходяться поруч. У Львові, для порівняння, університетські приміщення розкидані по всьому місту. Бібліотеки були зручні в користуванні і, як правило, мали всю необхідну літературу.

Студенти підкреслили, що вони не мали особливих проблем з англійською мовою під час курсів, частково через те, що вони користуються універсальною математичною термінологією. Як відомо, студенти з України часом потребують кілька тижнів, щоб призвичаїтися до щоденного вживання англійської в Канаді. У повсякденному житті Ігор і Віра відзначили зручність проживання в Едмонтоні. Їм дуже сподобалася канадська гостинність, а також неформальна студентська культура, що проявлялася в одязі й харчуванні.

Студенти АУ Стефан Пахолок (природничий факультет) та Домініка Лірет (гуманітарний факультет) отримали нагороди Програми студентського обміну Курсів українознавства ім. Івана Франка. Обоє за-

Віра Голян

писалися на курс «Українська мова у вирі життя і культури», що ось уже протягом одинадцяти років проводиться у Львові відділом сучасних мов і культурологічних студій АУ. Навчання у Львові дало їм незабутній досвід, що дозволив поліпшити мову своїх батьків через занурення в автентичне україномовне середовище і повсякденне життя. Вони відвідували уроки д-ра Алли Недашківської, прогулювалися містом, ходили в театр і на концерти та відвідували кафе й ресторани. Студенти були зачаровані багатим культурним життям міста та його історичними пам'ятками. А зустрічі з родинами викликали емоційні хвилини радості. Львів був своєрідним центром для продовження своїх подорожей по країні.

30 листопада 2011 р. всі четверо студентів узяли участь у третьому семінарі із серії «Україна і Канада очима студентів», метою якого є привернути увагу до існуючої Програми студентського обміну та інших можливостей для навчання в

Ігор Коцюба

Україні. Семінар був організований спільно з Альбертським товариством сприяння українським студіям. На семінарі було оголошено про створення Вічного фонду студентського обміну між Альбертським університетом і Україною. КІУС вважає зростання нового фонду своїм пріоритетним завданням і надалі закликає громаду підтримати його внесками. Найближчою метою є досягти суми 30,000 дол., що дозволить мати щорічну стипендію на 1,000 дол. Довгостроковою метою є зібрати 100,000 дол., що щорічно забезпечить дві стипендії по 1,800 дол. кожна. На сьогодні цієї суми достатньо, щоб оплатити квиток між Україною й Едмонтоном. (Виписуючи чек, прохання вказати, що він призначений на дану програму.) Для подальшої інформації, будь ласка, зв'яжіться з КІУСом телефоном (780) 492-2972 або е-поштою cius@ualberta.ca.

Канада відкриває нові обрії перед стипендіятами стипендії ім. Суховерських

У 2011–12 навчальному році Юлія Федів та Андрій Круглашов, обоє аспіранти факультету історії, політології та міжнародних відносин Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича, отримали дотації з Вічного фонду ім. Целестина й Ірини Суховерських, Меморіального фонду ім. Теодоти та Івана Климів та Вічного фонду обмінів КІУСу з Україною на проведення досліджень у Канаді над своїми дисертаційними темами.

П-і Федів (катедра міжнародних відносин), чия тема дисертації «Українське питання у політиці західноєвропейських країн: 1914–1923 роки», проводила своє дослідження в Оттаві у січні–лютому 2012 р. Вона працювала з архівами Андрія Жука, Ольги Войценко, Дмитра Донцова та Михайла Єремєєва в Національному архіві Канади, а також із архівом Євгена Бачинського у Карлтонському університеті. Ці архіви були дуже важливими для п-і Федів, бо містили матеріали осіб, безпосередньо причетних до подій Першої світової війни та її наслідків, коли Україна проголосила незалежність та намагалася втримати її. Особливо цінними для неї були документи, пов'язані з діяльністю Союзу визволення України та його засновників.

Під час свого перебування в Оттаві п-і Федів виголосила лекцію в Оттавському університеті та зустрілася з проф. Домініком Арелем, завідувачем катедри українських студій. Мирон Момрик, архівіст-емерит Національного архіву Канади, допоміг їй порадами стосовно українських збірок. В Оттаві п-і Федів також дала інтерв'ю для української програми радіо CHIN про свою дослідницьку роботу та зустрілася з членами української громади.

Андрій Круглашов (катедра по-

Андрій Круглашов

літології та державного управління), чия тема дисертації «Політичні маніпуляції під час президентських виборчих кампаній в Україні, 2004–2005 та 2009–2010 рр.», проводив дослідження в КІУСі в Едмонтоні у січні–березні 2012 р. Він з'ясував, що канадські спостерігачі взяли активну участь у моніторингу виборчих кампаній і відіграли важливу роль у викритті порушень у кампанії і виборах 2004 р. та інформуванні про це світ. Він також проаналізував висвітлення виборів в Україні канадською пресою і прийшов до висновку, що це висвітлення було в цілому вагомим і неупередженим, хоча й бракувало аналізи кампаній та подій, які передували дню виборів. Висвітлення було зосереджене на президентських виборах та їх наслідках, особливо стосовно Помаранчевої революції.

В Едмонтоні п. Круглашов виступив зі своєю темою перед українською громадою 3 і 15 березня (організовано спільно з Альбертським

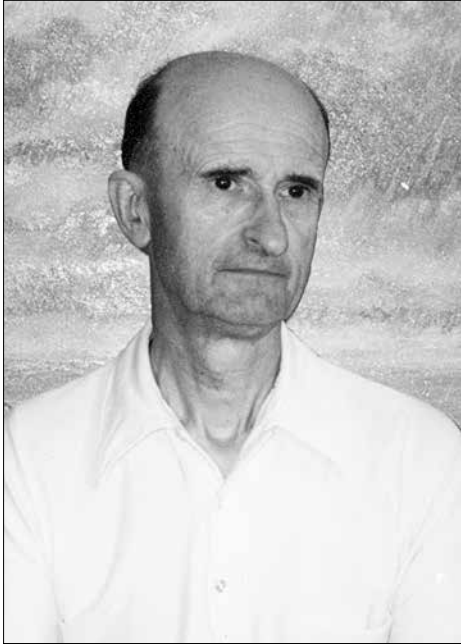
Юлія Федів

товариством сприяння українським студіям, Українським національним об'єднанням та Українським товариством сеньйорів ім. Марка Боєслава) та 22 березня в університеті у серії лекцій КІУСу. П. Круглашов також відвідав конференцію «Україна на роздоріжжі» в Оттаві 5–8 березня. В Едмонтоні він співпрацював із працівниками КІУСу та нав'язав контакти з членами української громади і членами провідних канадських політичних партій.

**Ваші пожертви
допомагають
КІУСу
підтримувати
високі стандарти
у сфері української
освіти**

Меценати КІУСу

Василишини з Філядельфії щедро підтримали Батуринський проєкт

Роман Васи́лишин

Нещодавно КІУС отримав щедрий дар від Романа Васи́лишина з Філядельфії (США) на суму 125,000 дол. Ці гроші призначені на Батуринський проєкт, спрямований на відродження стародавньої козацької столиці Батурина, зруйнованого московським військом у 1708 р. за «зраду» гетьмана Івана Мазепи. КІУС разом з іншими організаціями підтримує цей проєкт з 2001 р., що дало можливість задіяти студентів і фахівців із різних ділянок, а також отримати державне визнання.

У вересні 2011 р. відійшла у вічність Володимир Васи́лишин. У січні 2011 р. подружжя вже дало на Батуринський проєкт 50,000 дол., що дозволило продовжити роботи влітку того ж року. Новий дар від п. Васи́лишина виповнив передсмертну волю бл. п. Володимири продовжувати цей проєкт.

Чому саме Батуринський проєкт

підтримала бл. п. Володимира — стає зрозумілим, коли знайомимося з її біографією. Володимира, з дому Дорошенка, походить із давнього козацького роду гетьмана Михайла Дорошенка. Вона свято берегла пам'ять про своїх предків і разом з тим дбала про збереження української історії. Володимира народилася у Львові 3 січня 1926 р. у родині Володимира й Софії Дорошенків. Батько наддніпрянець, літературознавець, літературний критик і журналіст, був директором бібліотеки НТШ; мати галичанка, працювала вчителькою. Здобувши початкову й середню освіту у Львові, виїхала з батьками до Праги в 1944 р. Через рік переїхала до Мюнхену, де навчалася на медичному факультеті Університету ім. Людвіга-Максиміліана. У 1948 р. переїхала до США й оселилася у Філядельфії. Склавши державні іспити, працювала завідувачкою біохімічної лабораторії, а згодом працювала в лабораторії клітинної біофізики Дослідного інституту ім. Кормана.

На початку 1960-х рр. розпочала активну літературну діяльність під псевдо Міра Гармаш та Ївга Жак. З'являються у друці її віршована казка «Журавлі» (1966), збірки поезій «Віднайдені роки» (1968), «Райдуга в північній» (1972), «Срібна свиріль» (1978), поема «Марія Люїза» (1973), збірка сатиричних і гумористичних віршів «Розкритий вахляр» (1981), а також вірші й переклади у пресі. Музику до її поезій написали композитори Богдан Сарамба, Юрій Оранський, Роман Бородаєвич і вона сама. Через брак сприятливого літературного середовища значна частина літературної спадщини бл.

Володими́ра Васи́лишин

п. Володимири залишилася невиданою. Після проголошення незалежності України стала членом Спілки письменників України.

Великою мірою із мистецьким світом була пов'язана і доля Романа Васи́лишина. Він народився 13 липня 1926 р. у Чорткові в Західній Україні. Середню освіту докінчив у м. Бад Верісгофен, Німеччина. У 1950 р. прибув до США. Відбувши військову службу в Кореї, вивчав графіку, малярство та скульптуру на мистецькому факультеті Темплського університету. З 1958 р. працював для музеїв Філядельфії: спершу Сивік Центру, а потім Історичного Порту, отримавши посаду мистецького адміністратора.

Брав участь в українських та американських виставках, як-от «Українська спадщина» у музеї Пенсильванського університету та виставка з нагоди 200-ліття США 1976 р. у Конгресовій палаті в Парижі.

Мав низку індивідуальних виставок у містах США й Канади. На найбільшій із них в музеї Історичного Порт-у у Філадельфії (1988) було представлено 85 його робіт у жанрі графіки, малярства й скульптури.

Роман Васишин — чи не єдиний мистець в українській діаспорі, який працює у всіх графічних техніках: дереворит, офорт, серіографія,

літографія, різьба по дереву та скульптура. Твори мистця знаходяться в Українському католицькому музеї в Римі, колекції Е. Деслава в Парижі, музеях Філадельфії, Національному музеї у Львові (81 робота) та приватних колекціях США, Канади та Європи.

Разом подружжя Васишиних організовували різні культурно-

освітні заходи, на яких виступали артисти театру ім. Блавацького та молодь зі студії В. Шашаровського. Вони також є меценатами бібліотеки ім. Стефаника у Львові, національних університетів «Острозька академія» та «Києво-Могилянська академія», Пласту в Україні та Українського музею-архіву в Клівленді, де й буде зберігатися їхній архів.

Нові фонди

Наталія і Богдан Големби (нова стипендія дозволить кільком студентам зі Львова кожного року приїжджати до Альбертського університету)

Заповіт Големб підтримає студентів Львівського університету

Вічний фонд ім. Богдана і Наталії Големб заснований у травні 2012 р. з уставним капіталом 450,000 дол. із заповіту з маєтку Наталії Големби з Торонто. Як передбачено заповітом, новий фонд дозволить заснувати стипендію ім. Богдана і Наталії Големб для студентів 3–5 курсів та аспірантів Львівського національного університету ім. Івана Франка (ЛНУ), які навчаються на юридичному та гуманітарних факультетах.

Новий фонд також підтримає Програму студентського обміну між ЛНУ та Альбертським університетом, що діє в КІУСі з 2006 р., та принесе вигоди львівським студентам, які планують навчатися або проводити дослідження в Альбертському університеті. Усі претенденти на отримання стипендії повинні володіти англійською, французькою чи німецькою мовами та підтвердити високі результати у навчанні та науковій роботі.

Богдан Ярослав Големба народився 20 серпня 1908 р. у Коломиї. Наталія (з роду Шпікула) народила-

ся в с. Копичинці біля Тернополя 12 січня 1913 р. Вони працювали в кооперативі в Копичинцях, де й познайомилися. Одружилися перед тим, як утекти до Польщі під час війни. З 1939 р. молода пара мешкала у Гданську, Польща, а в 1959 р. перебралася до Канади, де вже мешкали брати й сестри Наталії (разом їх у родині було дев'ятеро).

Оселившись у Торонті, Богдан працював бухгалтером і агентом із продажу нерухомого майна, а Наталія касиром у крамниці IGA. Богдан захоплювався поштовими марками і зібрав унікальну колекцію. Наталія чудово вишивала та робила штучні квіти й вінки. «Більшість часу, — пригадує племінниця Наталії Надя Шпікула, — вони розповідали історії своєї втечі під час війни та як українці були переслідувані поляками, німцями й росіянами».

Пройшовши крізь минулі лихоліття, Големби були свідомі свого походження та одержимі місією допомогти своїй батьківщині в ділянці освіти. Наталія підтримувала студентів з її рідних Копичинців до кінця свого життя. Богдан відійшов у вічність 26 лютого 1997 р., а Наталія 8 жовтня 2005 р. Посмертний дар Големб завжди нагадуватиме про їхню жертвність, щедрість та бажання допомогти в житті молодим людям.

Громада допомагає створити новий фонд

Заснування нового Вічного фонду студентського обміну між Альбертським університетом і Україною у серпні 2011 р. стало можливим завдяки спільним зусиллям української громади в Північній Америці. Метою фонду є надання стипендій студентам-бакалярам, аспірантам і докторантам Альбертського університету й університетів України для навчання за кордоном протягом одного чи кількох семестрів в університеті, з яким Альбертський університет має дійсну угоду про обмін. Така програма між АУ та Львівським національним університетом ім. Івана Франка існує з 2006 р., і вже понад десяток студентів скористалися нею. Саме тоді КІУС звернувся із закликом до української громади підтримати створення вічного фонду для забезпечення програми й допомогти покрити частину значних коштів, які потрібні для навчання за кордоном. На сьогодні КІУС отримав багато дрібних внесків від 49 жертводавців на загальну суму понад 15,000 дол. Саме така сума є мінімальною, щоб заснувати фонд і відразу отримувати кошти на програму. Щедрість жертводавців була відзначена під час третього студентського семінару «Україна і Канада очима студентів», організованого спільно з Альбертським товариством сприяння українським студіям та Українською студентською спілкою. Представники АУ відзначили здобутки української громади в Канаді і похвалили її за здатність підтримати проекти, що мають цінність для громади.

Створено фонд ім. Юліана і Савелли Стечишиних

Новий фонд із уставним капіталом 92,250 дол. створено у червні 2012 р. у пам'ять про Юліана Стечишина (1895–1971), визначного гро-

мадського діяча, правника й автора. Спочатку цей фонд був заснований Саскатунським відділом Конгресу українців Канади в лютому 1972 р. як Фундація ім. Ю. В. Стечишина з метою підтримки української культури через дослідження і публікації. Завдяки друзям, колегам і родині фонд значно збільшився і був переданий до Консисторії Української

Православної Церкви Канади, а згодом до Колегії св. Андрея у Вінніпезі, перед тим як перейти до КІУСу. Новий фонд підтримує видання наукових публікацій (друкованих і електронних) у ділянці українських і українсько-канадських студій, що публікуються Видавництвом КІУСу або підтримуються КІУСом.

«КІУС надав щедрі фінансову допомогу, яка зробила можливою публікацію моєї монографії «Церква тих, хто вижив...», таким чином дозволивши мені завершити багаторічний дослідницький проєкт, який розпочався, коли я писала свою докторську дисертацію».

Наталя Шліхта — доцент, а з вересня 2012 року завідувач катедри історії Національного університету «Києво-Могилянська академія». Її монографія «Церква тих, хто вижив. Радянська Україна, середина 1940-х–початок 1970-х рр.» нещодавно вийшла друком у видавництві «Акта» (Харків). Вона також є авторкою посібника «Історія радянського суспільства» (2010).

«КІУС щедро надав мені дотацію для дослідницької роботи про життя видатного українсько-канадського маляра Василя Курилика для мого фільму «Пристрасть Курилика». Результати цього дослідження лягли в основу мого сценарію, який буде опублікований у 2013 р.».

Галя Кучмій, режисер і директор на телебаченні. Працює у кіновиробництві понад тридцять років. Отримала численні національні й міжнародні нагороди, зокрема й «Гені». У 2011 р. нагороджена Шевченківською медаллю за свій внесок у культурне життя українських канадців.

«Ще раз від щирого серця дякую КІУСу за надання дотації на опрацювання і видання моєї книжки».

Євген Місило, історик, директор Українського архіву у Варшаві, автор численних досліджень про українців у Польщі. Його монографія «Акція 'Wisła' 1947» вийшла друком улітку 2012 р.

Нагороди

Стипендії та дотації (2012–13)

Бакалярські стипендії

Програма студентського обміну Курсів українознавства ім. Івана Франка

Микола Сливканич, факультет освіти, Альбертський університет

Алісон Сокіл, відділ музики, Альбертський університет

Христина Трутяк, відділ мистецтв, Торонтський університет, Міссисага

Алісон Сокіл

Христина Трутяк

Бакалярські стипендії, надані в Україні

Вічний фонд ім. Дмитра і Стефанії Куп'яків

Трое випускників Буської державної середньої школи, які зараз навчаються у Львівському національному університеті ім. Івана Франка, отримали стипендії з цього фонду

Вічний фонд ім. Петра Малофія (колишній Меморіальний фонд ім. Марусі Онищук та Іванка Харука)

Двадцять стипендій отримали студенти зі Снятинського району Івано-Франківської області, які навчаються в Чернівецькому національному університеті ім. Юрія Федьковича

Юрій Кірушок

Стипендії для аспірантів і докторантів

Магістерська стипендія Вічного фонду ім. Марусі та Михайла Дорошів

Юрій Кірушок, відділ релігії і культури, Саскачеванський університет. «Українська Православна Церква Канади (1990–): православна діаспора чи помісна церква?»

Джордан Вінсент, відділ історії і класичних студій, Альбертський університет. «Україна і ядерна зброя: 1945–1997»

Докторська стипендія Меморіального фонду ім. Олени Даркович

Ольга Бертельсен, відділ історії, Ноттингемський університет. «Місце страждання: сталінські репресії української інтелігенції в будинку письменників у Харкові, Україна, у 1930-х рр.»

Надя Фотій, коледж св. Томаса Мора, Саскачеванський університет. «Інтерв'ю з авторами інтерв'ю: мета-етнографія двох українсько-канадських проєктів».

Сергій Ковальчук, Онтарійський інститут вивчення освіти, Торонтський університет. «Як педагогічна освіта може плекати демократію в Україні?»

Микола Сливканич

Ольга Бертельсен

Докторська стипендія ім. Непораних

Жанна Перган, Онтарійський інститут вивчення освіти, Торонтський університет.
«Уявлене і реальне: до питання про недавніх іммігрантів з України в Торонті, Онтаріо»

Постдокторські стипендії

Стипендія ім. Івана Коляски

Владислав Гриневич, Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім.

Кураса, НАН України, Київ. Проведення досліджень на тему пам'яті і Другої світової війни в Канаді й українській діаспорі

Людмила Гриневич, Інститут історії України, НАН України, Київ. Проведення дослідження про колективізацію і голод в Україні 1928–1933 рр.

Віталій Огієнко, Український інститут національної пам'яті, Київ. «Голодомор як культурна травма»

Устина Стефанчук, факультет державних та економічних студій, Український вільний університет, Мюнхен. Дослідження на тему «Філософські та суспільно-політичні погляди Юліяна Вассіяна в контексті доби та сучасників».

Надя Фотій

Дослідні дотації

Надія Білик, факультет економіки та управління, Тернопільський національний економічний університет. «Культурологічна спадщина Богдана Лепкого»: монографія Надії Білик. *Вічний фонд ім. родини Ремезів*

Донна Біляк, відділ історії, Бард-центр вищих студій, Нью-Йорк. Магістерський семінар «Культурна історія комп'ютерних та інформаційних технологій» та докторський семінар «Вивчення історії у цифрову добу: дослідження, методологія й інтерпретація» в Національному університеті «Кієво-Могилянська академія». *Вічний фонд вечірньої та заочної післядипломної освіти ім. Стельмахів*

Дмитро Ващук, Інститут історії України, НАН України, Київ. «235-а Книга судових справ Литовської метрики: джерелознавча аналіза та характеристика матеріалів». *Вічний фонд ім. Олександра і Галини Кулагиних*

Лариса Головата, Центр незалежних історичних студій, Львів. Наукова монографія «Український легальний видавничий рух Центрально-Східної Європи, 1939–1945». *Меморіальний фонд ім. Левка і Марійки Бабіїв*

Оксана Господаренко, Навчально-науковий інститут історії та права, Миколаївський національний університет ім. В. О. Сухомлинського. «Італійські колонії в соціально-економічному, політичному і культурному житті півдня України (XIII–XV ст.)». *Меморіальний фонд ім. Нестора Печенюка*

Владислав Гриневич, Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. Кураса, НАН України, Київ. Підготовка до публікації монографії про суспільно-політичні настрої українців під час Другої світової війни. *Вічний фонд ім. Дмитра і Стефанії Куп'яків*

Ярослав Грицак, Інститут історичних досліджень, Львівський державний університет ім. Івана Франка. Підтримка видавничої й наукової діяльності інституту. *Вічний фонд ім. Петра та Івонни Стельмахів*

Григорій Гусейнов, часопис «Кур'єр Кривбасу». Підтримка видання часопису. *Вічний фонд ім. Михайла і Дарії Ковальських*

Сергій Ковальчук

Жанна Перган

- Олександр Ґоґун, філософський факультет, Вільний університет Берліну. «Злочинні цілі — злочинні засоби: операції радянських спецслужб в тилу Вермахту в Україні, 1941–1944». *Вічний фонд ім. Петра Малофія, Меморіальний фонд ім. Миколи Кліда*
- Василь Деревінський, катедра політичних наук, Київський національний університет будівництва і архітектури. «Громадсько-політична діяльність В'ячеслава Чорновола». *Вічний фонд ім. Олександра і Галини Кулагиних*
- Ганна Дидик-Меуш, відділ української мови, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича, НАН України, Львів. «Словник української мови XVI–першої половини XVII століть». Випуск 16. *Меморіальний фонд ім. Нестора і Зеновії Саломонів*
- Надія Дирда, музей Богдана Лепкого, Бережани. Видання книги Богдана Лепкого «Цвіт споминів». *Вічний фонд ім. родини Ремезів*
- Олександр Зайцев, гуманітарний факультет, Український католицький університет. «Дмитро Донцов: львівський період діяльності (1922–1939)». *Вічний фонд ім. Тимофія та Євгенії Таборовських*
- Світлана Іваницька, катедра українознавства, Запорізький інститут економіки та інформаційних технологій. «‘Значущі інші’ в публіцистиці Сергія Єфремова 1898–1917 років: тексти, аналітичний огляд, покажчики, коментарі». *Меморіальний фонд ім. Нестора і Зеновії Саломонів*
- Мирон Капраль, Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського, НАН України, Львів. «Люди корпорації: Львівський шевський цех у XVII–XVIII ст.». *Вічний фонд ім. Стефана й Ольги Павлюків*
- Ольга Ковалевська, Інститут історії України, НАН України, Київ. Монографічне дослідження іконографії гетьмана Івана Мазепи та ілюстрований каталог до нього. *Вічний фонд ім. Михайла і Дарії Ковальських*
- Уляна Косменко, відділ теорії музики, Львівське державне музичне училище ім. С. П. Людкевича. «Петербурзька придворна співацька капела у 1758–1820-х роках — alma mater М. Березовського та Д. Бортнянського». *Меморіальний фонд ім. Петра Чорного*
- Володимир Кравченко, Східний інститут українознавства ім. Ковальських, Харківський національний університет ім. В. Каразіна. Підтримка видавничої й наукової діяльності Інституту ім. Ковальських. *Вічний фонд ім. Михайла і Дарії Ковальських*
- Ігор Лиман, соціально-гуманітарний факультет, Бердянський державний педагогічний університет.
- «Дослідники історії Південної України: біо-бібліографічний довідник». *Вічний фонд ім. Михайла і Дарії Ковальських*
- Андрій Магурчак, Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. «Андрій Жук — модератор українського громадсько-політичного руху першої половини XX ст.». *Вічний фонд ім. д-рів Івана та Мирослави Іванців*
- Володимир Мезенцев, відділ слов'янських мов і літератур, Торонтський університет. Батуринський археологічний проект. *Програма дослідження Східної України ім. Ковальських*
- Віталій Скальський, Інститут історії України, НАН України, Київ. «Суспільство і влада в Українській Народній Республіці (листопад 1917–квітень 1918 рр.)». *Вічний фонд ім. Олександра і Галини Кулагиних*
- Наталія Скрипченко, історичний факультет, Київський національний університет ім. Тараса Шевченка. «Рід Кочубеїв у старшинському середовищі Лівобережної Гетьманщини (середина XVII–XVIII ст.)». *Меморіальний фонд ім. Нестора Печенюка*
- Василь Сокіл, Інститут народознавства, НАН України, Львів. Видання книги «Фольклорна проза про голодомори XX ст. в Україні». *Меморіальний фонд ім. Володимира Дилинського, Вічний фонд ім. Василя Кравченка та Меморіальний фонд ім. Михайла Захарука*
- Сергій Стельникович, Навчально-науковий інститут філології та журналістики, Житомирський державний університет ім. Івана Франка. «Німецький окупаційний режим на території Житомирсько-Вінницького регіону і місцеве населення: паралелі існування й боротьби (1941–1944 рр.)». *Вічний фонд ім. Петра Малофія*
- Лідія Стефановська, катедра україністики, Варшавський університет. «МУР та відродження української літератури в таборах для ДП». *Вічний фонд ім. Олега Зуєвського та Меморіальний фонд ім. Нестора і Зеновії Саломонів*
- Валентина Хархун, філологічний факультет, Ніжинський державний університет ім. Миколи Гоголя. «Муженське листування Володимира Винниченка». *Вічний фонд ім. Романа і Галі Колісників та Меморіальний фонд ім. Нестора і Зеновії Саломонів*
- Борис Черкас, Інститут історії України, НАН України, Київ. «Українське питання в політиці Великого князівства Литовського і Кримського ханства в другій половині XV–на початку XVI ст.». *Меморіальний фонд ім. Нестора Печенюка*

Щедрість жертводавців сприяє розвитку українських студій

Дорогі меценати!

Я безмежно вдячний за Вашу щедрю підтримку, яка допомогла нам і надалі підтримувати та розвивати програми й проекти КІУСу в 2011-12 навчальному році. Ваша доброчинність уможливила численні здобутки Інституту, про які Ви можете дізнатися в цьому бюлетені. Минулого року КІУС надав стипендії і дотації 13 студентам-бакалярам, 5 аспірантам і докторантам та 29 науковцям, які працюють у ділянці українських та українсько-канадських студій. Їхня кількість збільшиться завдяки заснуванню нових фондів — Вічного фонду ім. Богдана і Наталії Големб та Вічного фонду студентського обміну між Альбертським університетом і Україною.

Виконавчий комітет АТСУС (зліва направо): Василь Кобилюк, Орест Талпаш, Богдан Гарасимів, Микола Сорока, Світлана Мельник, Богдан Медвідський, Іван Шалева та Дейвід Біско

КІУС отримав щедрю пожертву від Романа Василичина з Філядельфії, якою виповнив заповіт своєї покійної дружини Володимири підтримувати проєкт археологічних розкопок у Батурині. Вічний фонд ім. Юліяна і Савелли Стечишиних, що постав завдяки старанням Зені Стечишин із Торонта, буде спрямований на видання наукових публікацій із україністики. Інші щедрі пожертви надійшли від Нестора й Миросі Масло, Марусі й Романа Петришиних (Едмонтон) та із заповіту з майна Марії Яцишин із Онтаріо. Члени родини Федейків, які нещодавно втратили обох засновників Вічного фонду ім. родини Федейків, Василя і Юстину, залишаються й надалі відданими філантропічним родинним традиціям та збереженню українських цінностей і культури в Канаді.

КІУС великою мірою завдячує підтримці громади й родинних організацій, зокрема Канадській фундації українських студій, Альбертській фундації збереження української спадщини, Українсько-канадській фундації ім. Тараса Шевченка, Східноєвропейському дослідницькому інституту ім. В. К. Липинського та Фундації ім. родини Темертеїв. Альбертське товариство сприяння українським студіям (АТСУС), засноване 2008 р. на підтримку освітніх і наукових програм і різноманітної діяльності в ділянці українських студій, організувало кілька імпрез в українській громаді, залучаючи до них КІУС.

Повний список жертводавців КІУСу за минулий навчальний рік поданий на наступних сторінках.

*Микола Сорока
Відділ розвитку фондів*